

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnep után is.

II. év.

Budapest, 1898, csütörtök, márczius 17-én.

76. szám.

Uj zászló.

Az angol parlamenti gyakorlat bizalmi kérdéssé tette a budget-törvényt. S ahol minden javaslatot csak önmagában való értéke szerint tárgyalnak, ott érthető is, ha a parlament biztosított magának egy ütköző pontot, amelynél a kormányzat iránti bizalom kérdését is eldönthesse. Erre való a budget-törvény, amelyben a kormány meghatalmazást kér, hogy az állam jövedelmeit, a megszavazott előirányzat határai közt, kezelhesse.

De a magyar parlament nem hiven követi a példát. A budget-törvényél ugyan fölveti a bizalmi kérdést, de hol nem veti föl? A mi törvényhozásunkban minden vitába belejátszik a bizalmi szempont, s ami a parlament elé kerül, az csak annyiban téma, ha a bizalom szempontjából kiaknázható. Különböznél észre sem veszik. Így kopott el lassankint az appropriációs vita fontossága s így történt, hogy ma a budget-törvény, igazság szerint, nem bizalmi kérdés, sőt talán nem is kérdés. A sorsa egy a többi javaslatok sorsával. A kisebbség ellenzi, mert nem bizik a kormányban; a többség pedig elfogadja, mert helyesli a kormány politikáját. Az egészen mellékes, hogy egy viczinális vasutról van-e szó, vagy pedig az állami jövedelmek kezelésére vonatkozó meghatalmazásról.

De ha a kormány iránt való bizalom már csak forma szerint és a látszat kedvéért szerepel az appropriációs vitá-

ban, az is bizonyos, hogy medre nem száradt ki s újabb tartalommal telt meg. Bizonyos tekintetben ez az újabb tartalom is bizalmi természetű, de már sokkal általánosabb. Mig ugyanis kezdetben az appropriáció volt a döntő csata, amely az egész budget-háboru corsát megpecsételte, most az appropriációnál már csata után vagyunk. A pártok mérközése megtörtént; az egyik tábor győzött, a másik vereséget szenvedett — egymás közt már nincsen elintézni valójuk. De annál több okuk van ahhoz az érintetlen közvéleményhez fordulni, amely a győzőknek és a legyőzötteknek egyaránt bírja. Csak ez szentesítheti a győzők diadalát, csak ez glorifikálhatja a legyőzöttek vereségét. A parlamenti küzdő táborok tehát az appropriáció semleges területéről a közvéleményhez intézik kérdésüket, hogy bizik-e bennük? A győztesekben, mert diadalt arattak; a legyőzöttekben, mert, állítólag, nem igaz uton verték le. Az összes pártok vetik fel a bizalmi kérdést — önmaguk iránt.

Innen van, hogy az utolsó idők appropriációs vitáiban nem annyira a kormányzat kritikája, mint inkább az egyes pártok programja domborodott ki. A vert hadak mutatták fel a zászlójukat, hogy megvan, és megint ütközetbe akarják vinni. Némelyik had csak elrongyolt vagy egészen új zászlót mutathatott. De egyforma tüzzel lobogtatta mind-egyik, csak hogy önmagában és a nemzetben ébren tartsa a bizodalmat. De az eldönt csata, az eltagadhatatlan vereség

után elnémult a tüzelés, csak a zászló lengett a levegőben.

S ez ismétlődik az idén, ha egyelőre lassabb tempóban is. A táborok nem törődnek egymással, hisz ez ugy sem háboru. A szélsőbal még el sem jött, a zászlóját később is felmutathatja és harcolni úgy sem akar. A nemzeti párt feltűnt ugyan a szemhatáron, de mivel neki sem harcz a szándéka, a közvélemény pedig még alszik a tegnapi ünnep után, ez a párt még nem akarja magát a zászló-lobogtatással farsztani. A szabad-elvű pártnak, természetesen, nem sietős a dolga, mert ő diadalokkal adott életjelt magáról és nincs szüksége a maganulogtatásra. Ellenben a kis néppárt már ezen az első napon is merő buzgóság volt, ami érthető is. Egyetlen párt sem szenvedett a háboruban annyi vereséget, mint ő és első hadjárata is volt: kettős oka van tehát, hogy az appropriáció semleges területéről lobogtassa a zászlóját. Tudatnia kell a külső világgal, hogy még él és bizalmat szomjazik.

De csudálatos változás! A néppárt ugyan lobogtatott valamit, de ez nem a régi zászló. Az egész ülészak alatt folyton tiltakozott két vád ellen: hogy a reakciót szolgálja s hogy antiszemita. Ma pedig fölemelkedett gróf Zichy János és azt mondta, hogy a néppárt igenis a reakció pártja; utána pedig fölkel Mocsy Antal és nyíltan proklamálta az antiszemitizmust. Hát mi ez? A programját tette le a párt vagy az álarczát? Élesebb fegyverekhez akar nyulni, vagy csak több

Bucsujárók.

Ahol a telecskai domb hirtelen ellustul és hosszú, lapos nyújtózkodással fekszik hanyatt a Sugovicza mellé, ott pihen már napok óta a dereglye. Széles, mélyjárású edény, ódon bordákkal az oldalán, új faragású árbocczsal az elején. Szeremlei kálvinista emberek faragása az árboc; kiállja az tizenkét vontató lónak a huzását is; csak a kötél belé ne szakadjon.

De maga az edény katolikus emberek munkája. Illik is ez az olyan alkalmatossághoz, amely immáron husz esztendő óta szállítja Bajától Mohácsig a Mária-Gyüdre iparkodó bucsusnépet. Tavasszal, pünkösöd felé, a magyarokat; ősszel, Kisasszony-napja táján, a németeket. Tulajdonképen magyarok volnának azok a németek is, mert Baja városa már régóta olyan tiszta magyar, akár a szinmez; de hát százados szokás szerint énekelik a régi éneket, amely pünkösdkor így hangzik:

„Gyüdi Szüzanyánk . . .”

Kisasszony-napja táján pedig:

„Oh, Maria-Süb! . . .”

Magyar szivből hangzik az mind a kettő, magyar is az már mind a kettő.

Igy hát magyar katolikus kezek munkája a dereglye is, noha a legszélsőbb külvárosnak, Szentjánosnak, a német nevű ácsai, superjei faragták, iszkabálták, kátrányozták. Most ugyan erre a pünkösdi alkalmatosságra nem igen faragtak rajta, csak az eresztékeit verték ki széles hátú, kétfogu fényes iszkabákkal. De azért

mevlátszik a katolikus kezek munkája; itt-ott szép glóriás kereszteteket vertek ki a vasszegekbe rajta. Hadd lássa a világ, hogy nem tisztabuzából örlött fehér lisztet szállít ez a hajó, hanem a bűnbánattól megörlött fehér sziveket.

Sinkó tisztelendő ur, a száraz-káplán, vezeti a népeket. Nem azért száraz, mert káplán (ambátor azért is lehetne), hanem ugyanabból az okból, amiért száraz az a dajka, aki még nem szoptat: nem avatták még föl. Nincsen meg az ideje egészen, nagyon fiatal még. Majd csak ősszel lesz meg a primícia; az édes apja rakja is hozzá össze a fényes garasokat.

Papsapka a fején, csipkés fehér ing a reverendája fölött, fényesre csókoltt sárgaréz-feszület a kezében: így halad az énekes sokaság közt a pásztor. Eleven hit él a szivében, amint sugárzó szemekkel néz végig az emberekben és vezeti őket át a Homokvároson a Sugovicza felé. Harangok vidám énekészava kíséri a hosszú utra, a nagy munkára, mivelhogy ő is gyalogszerrel fog haladni Mohácstól Mária-Gyüdig. Se baj; mire prépost lesz; kevesebb lesz a dolga is, meg a hite is. Épen jó lesz képviselőnek az aranygyapjas vitézek kisedő táborában. Most azonban nem világi hívságokon töri a fejét: éber szemmel vigyáz a nyájra a beszállásnál. Legelő: az öreg Burkovics András halad; pünkösdi rózsákkal körülfont, magas száru feszület van a kezében. Nyomában a nem fiatalabb Istenes János törekszik. Az ő kezében lobog a „proseczió” hivatalos zászlója. Magyarok, német-

nek ez tesz egyformán szolgálatot, lévén reá ékes ecsettel felpingálva ama szent Krispin képe, aki idétlen időktől fogva egyformán patrónusa a susztereknek és a csizmadiáknak. Ezeknek a czéhéből kerülnek ki mindenkor a legjobb énekesek, ezek járnak hát legbuzgóbban a bucsukra is. Hangzik is messzire az öreg ékes szava a Pandur-sziget nyárfái fölött egész ki az öreg Dunáig:

Mária, Mária!
Mária, segíts!

Elhelyezkedik a hajóban a fehérnép is. Szépen egy csoportba tömörülnek, amint illik is szemérmes hajadonoknak, szürkeruhás, feketekendős özvegyasszonyoknak. Mivelhogy a fehérnépi renden levők közt ilyenkor mindig legtöbb a lány meg az özvegyasszony. Ők tudják miért, a lányok talán be is vallanák erős vallásra, de a világért sem az özvegyasszonyok.

Nem vallaná be különben Keller Böske sem, pedig ő leány. Magas, karcsu hajadon, pirossávu átalakítóval a keblén, virágos szövetű rék'iben. Csak ugy feszül a derekán a virágos szövet, pedig halcsont nélkül való az egészen. Tudja azt nagyon jól a Fekete Jóska, aki legény az édesapja vizimalmában.

„Haj — hogy kigazda nem lehet benne!” sóhajtja a leány, amint bucsut int a parton maradt édesanyjának — meg talán a legénynek is, aki valahol hátul settenkedik a kíséző sokaságban. Meg is fogadja nagytitokban Keller Böske, hogy a legnagyobb „viaksz”-szívet ő teszi le engesztelő áldozatul a gyüdi oltárra.

Özinteségre szánta el magát? Hogy a két néppárti szónok különböző magyarázatokkal próbálta enyhébb értelmét adni a rideg vallomásnak — az egészen mindegy. A vallomást köszönjük, a magyarázatot elengedjük. Sem az egyik, sem a másik nem mondható bizalomkeltőnek s alighanem még azoknak szunynyadó rokonszenvét is kiölheti, akik a néppártban — ha egyszer meghiggadt — egy fejlődő konzervatív párt anyagát vélték fölismerni. Nyílt reakció és nyílt antiszemitizmus. — Oh egy konzervatív tábor legalább is óvatosabb volna a vallomásaiban.

Nem hisszük tehát, hogy a néppárt ezzel az új zászlóval szimpatikiákat ébreszthetne maga iránt. Akarva vagy akaratlan, úgy járt ez a párt, mint a szószakozott vonatvezető. Azt akarta mondani: tessék felszállani! — és azt kiáltotta: tessék kiszállani! És aztán csudálkozott, hogy teljesen kiüresedett vonatot vezetett tovább...

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tíz órakor ülése van.

Gróf Thun Ferencz. A *Times*-nek a következőket írják Budapestről: Gróf Thun kormányra jutása itteni környékben kedvező hatást tett. Gróf Thun jól ismeri az itteni szereplő személyeket és viszonyokat. A magyar delegáció tagjaival is kitünő viszonyban van és sok a barátja a magyar politikus és arisztokrata világban. Így a többek közt személyes barátai közé tartoznak Széll Kálmán, gróf Szapáry Gyula és Szögyény-Marich László, a berlini nagykövet. Gróf Thun nem annyira reakcionárius, mint aminőnek a németek őt elhíresztelték. Ha a Reichsrathal nem fog tudni boldogulni, bizonyos időiglenes rendezkedés fog történni és császári rendelettel új alkotmányt fognak kihirdetni, amely a Reichsrathot a tartománygyűlésekből fogja összeállítani s illetékesen gróf Thun meg fog szabadulni a szélső elemektől és az ugynevezett ötforintos választóktól. Ez a megoldás egészen ki fogja elégíteni Magyarországot, amely kész Ausztriával a kiegyezés iránt tárgyalni mindaddig, amíg Ausztriá-

ban alkotmány van, tekintet nélkül annak eredetére és jellegére. Az egész magyar nemzet a status quo fentartása mellett van a monarchia két felének alkotmányos és gazdasági viszonyaiban.

Báró B a n f f y-nak és a kormánynak pozíciója oly erős, mint aminő soha sem volt még s a legközelebbi választások valószínűleg erősen redukálni fogják az ellenzékét, minthogy a kisebbség mérsékelt csoportja programjának bizonyos elvi követeléseit a kormány megvalósította.

A *Times* közlésében az az örömdetes tény, hogy a külföldi sajtó legtekintélyesebb organumai újabb napról-napra foglalkoznak Magyarországgal. Több-kevesebb helyes információval és jóindulattal, de foglalkoznak vele, nem úgy, mint még csak ezelőtt tíz évvel, amikor még csak Ausztriát ismerték s Magyarországot a legfőbb külföldi lapban mint provincia szerepelt. Ez is egy adat a szabadság ötvenedik évfordulójához.

Minisztertanács. Ma délután több óra hosszat tartó minisztertanács volt. A tanácskozásban, amelyben a folyóügyeket intézték el, a kabinet összes tagjai résztvettek.

A feltrati javaslat a bizottságban. A képviselőház igazságügyi bizottsága, F a b i n y Teofil elnöklése alatt, ma ülést tartott, amelyen az elnök bemutatta a Ház elnökének értesítését, mely szerint a Ház a bizottság feltrati javaslatát átdolgozás céljából visszautasította a bizottsághoz. A bizottság a felirat tervezetének s a Ház elé terjesztendő jelentésnek kidolgozására Fabiny Teofil elnöklése alatt Mohay, Zsigárdy, Gróisz, Matuska, Szivák, Neumann, Psik, Hódossy György Elek, Barabás Béla és Bernáth Béla tagokból álló szerkesztő-bizottságot küldött ki, amelynek munkáját a pénteken délután tartandó teljes bizottsági ülésen fogják tárgyalás alá venni.

Református konvent. Az evangélikus-református konventje huszonegyedikén kezdte meg tanácskozásait Budapesten. A konvent iránt nagy az érdeklődés, minthogy az fogja elhatározni, hogy mily álláspontot foglaljon el a reformátusok összessége a kormány által a múlt hónapban a képviselőház elé terjesztett kongruajavaslatl szemben. Az előkészítő bizottság, amely az országos alapöt is kezeli, már a legközelebbi napokban megkezdi D ó k u s Ernő országgyűlési képviselő elnöklése alatt működését. Ez alkalommal 160.000 forint kerül szétosztásra a legszegényebb református egyház-közösségek és papok között.

Gróf Károlyi István levele stb. A magyar sajtó demokrata óráiban folyton panaszkodik, hogy az arisztokrácia hogy graszszál Magyarországon. Mi ezen ugyan soha sem panaszkodtunk és semmi kifogásunk, ha az arisztokrácia elől veszt részt a közügyekben. Bár csak venne. Ugy illenek az.

És valahányszor hallottuk a panaszokat, mindig gróf Károlyi István volt az elsőnek felhozott példa. Ime, itt van gróf Károlyi István! Nagy portentum. Egyet szól, mint Neptun és a vizek rögtön mozdulnak. S mit tett gróf Károlyi István? Mért nagy? Mi jogosítja a vezetésre?

Ilyen nyögések keletkeztek nyíltan és titokban, mihelyt Károlyi István valami lépést tett.

S íme tegnap Károlyi István egy levelet intézett, hogy nem vehet részt a márczius 15-iki ünnepélyeken, mert gyöngékedik. Igen sajnáljuk egyéni- leg, hogy gróf Károlyi István gyöngékedik, de a levelet nem tartottuk fontosnak, mert a jelenlegi egészségi viszonyok között, a legújabb statisztikai adatok szerint igen sok ember gyöngékedik.

Igaz, hogy ezek nem irtak levelet. Viszont az is igaz, hogy ha irtak volna, se közölték volna a lapok. De gróf Károlyi István más. Ó kivétel. Dédelgetett kedvence a sajtónak. Neveli, hizlalja s mikor nagygyá nőtt, sir rajta, hogy miért olyan nagy.

Szóval: a tegnapi nap eseményeül az ötven év előtti vívmányok és a gróf Károlyi István levele domborodtak ki. A tizenkét pont és a gróf Károlyi István levele tizenharmadik pontnak.

Sőt minthogy tegnap is volt a lovardában tartott ünnepélyen 12 pont, amit Jámhor Gyula ügyvéd ur terjesztett be s amiket nem igen tesz az ország a tükrök mögé, egyik különben igen kiváló lapársunk irván ezekről, daczára annak, hogy Apponyi Albert és Horánszky Nándor is ott voltak, akik pedig ugyancsak valakik — mégis az a bizarr ötlet ragadja meg csak lapársunkat, hogy azt a rettenetes helyzetet szinezze ki, ha gróf Károlyi István is jelen lett volna... hogy mi lett volna akkor?

Hát ugyan mi lett volna? Semmi. A folyamok csak arra sietnének, amerre sietnek... A nap is csak ott kelne fel, ahol felkél. És igen csudálatos tőle, hogy nem épen gróf Károlyi Istvánra veti mindig az első sugarait.

De mindezek ellen épenséggel nincs semmi kifogásunk, csak arra akarjuk figyelmeztetni némely lapársunkat, hogy ne tessék máskor olyan nagyon csudálkozni, hogy miért tartják gróf Károlyi Istvánt olyan nagy embernek?

Mert amire az a szív meglágyul, meglágyul majd az ő édesapjának a szíve is a legény irányában.

Megfogadja, meg is tartja majd, de a világért sem szólna senkinek, akár az okos özvegyasszonyok.

Belép a gályába a tisztelendő ur is, a két ministránsygyerek kíséretében. Vörös posztószoknyában, patyolatespikében büszkélkedik a két fiú és fujja erősen a szent áriát. Harmadik gimnazisták mind a ketten, akiknek nem jutott cifra zubbonyra, fekete strimfire, színes övre, hogy ők is ott legyenek a kerületi tornavessenyen, amelynek épen most van az idejük. Pedig fájó szívvel hallották, hogyan emelte tavaly is egyszerre kétszáz gyerek hol a karját, hol a lábát, amit úgy hívnak, hogy a „test és a lélek harmonikus kifejlődése.” Kertült pedig ez a cifrafrág a szülőknek kétezzer forintjába, a vendéglátó városnak négyezerébe, a harmónikus nevelt ifjak nagyrésznének testi és lelki egészségébe.

No de hát az a haszna mégis csak megvolt a Burkovics Pistának, meg a Keller Zoltánnak, hogy a pünkösdi vakáció egy hétre nyult. Épen arra való, hogy Zoltán hűséges gardémája legyen a nényének, aki bizony nem is szorul erősebb védelmezőre.

Megindul a galya és a révészlegények nyomják erősen az evezőket. Fogadott emberek ezek — és nem bucsusok. Ők csa kMóhácig szegődtek, ahonnan gőzösn jönnek majd haza. Aki az evezéshez ért, nem megyen az bucsura ilyenkor, mikor magasan hömpölyög még a Duna zöld árja. Halász, molnár otthon marad ilyenkor; azért maradt otthon Fekete

Jóska is — meg hát, persze, a gazdája sem boesátotta volna a leányával.

Szeremle alatt vannak most. Az öreg Duna szürke, vén hullámain uszik már hajójuk, amelyet a tapasztalt kormányos épen a nagy víz sodrába igazít. Azzal hajtának lefelé nagyvigan; csak úgy röpül el mellettük nyárfacérdő, csösz ház, pásztorkunyhó, vizimalom. Dicsőséges melegségben süt a mennyei palotán fölfelé haladó nap, fehér fénytől, nem tudni, villanó fecske-e az a feketeség ott a ragyogó víz színén, vagy a szeremlei favágó iramló lélekvesztője. Probára is teszi a Pista gyerek rögtön. Elfelejt vörös szoknyát, csipkés inget, állásbeli méltóságot, csak a pajkos gyerek marad meg belőle, aki éles, gunyos hangon kiált a feketeség felé:

— Hé, Jakab, Jakab!

Emberemlékezet óta így csufolják a szeremlei kálomistákat, akik haragusznak ezért szörnyen.

Most is kitudódott, hogy csakugyan lélekvesztő az a feketeség ottan; mert valami fenyegető ököl nyult ki belőle heves rázogatóssal és a jobbfülűek hallották is, amint végigsurrant a langyos levegőben a hang:

— Az apád!

Nevetett volna Burkovics Pista, ha a szigorú tisztelendő rá nem néz és tisztességre nem inti. Tulajdonképp nem is hozzá fordult, hanem a Keller Zoltánhoz, mert tudta róla, hogy ez a jó diák.

— Hallottál-e már valamit a linczi békekötésről, fiam?

— Igenis, hallottam.

— Hát mit nyertünk abban?

— Biztosította az alkotmányt és a vallás- szabadságot.

— Helyes; tiszteljük hát a törvényeket, amelyekről, persze, a számarak nem sokat tudnak.

Burkovits Pista elérte a célzást. Hiszen ő csak mulatni akart, gondolta, és íme, forradalmi aspirációkkal gyanúsítják. Végre Mohács alá értek. A kormányos a szénporos parthoz vezényelte a dereglyét és a zsozsmás hadfürgő szedelőzködéssel szállott ki. Nagyobbféle czók-mókját az előre rendelt szekerre rakta mindenki, amely az utközben elfáradtak fölfogadására is szolgált. Ugy indultak jámbor ének-szóval az estéli stáció felé Német-Bolyrak.

A városon kívül le lehetett vetni a gyerekeknek a vörös dísz és hosszú, virágos pálczával a kezükben, bandukoltak a keresztet czipelő öreg mellett. Ez is, a zászlós is, a vállukra vetették szent terhüket és most már a tréfának is megadták a módját.

— Osztan jól imádkozzanak kigyelmezők, hogy férjhez mehessenek ám, szóltak a litániázó özvegyasszonyoknak.

— Látod, amott, arra, a Cselepaták — oktatta Keller Zoltán a kisebbik nebulót. Ott bukott le Lajos király, tette hozzá gyászosan. Imádkoztak, énekeltek, uzsonnára megálltak, így érkeztek el öregeste Német-Bolyra. A nagyvendéglő kapuja alatt egy-két tisztúr felcsapott ezvikkerelel gusztyálta a felszer felé törekvő fehérnépet. Akárhánynak — sükösdí, decsi szokás szerint, csak a térdéig ért a viganója. Egész addig öntöttbronz volt a lábuk szára, azontul, amint a dévaj esti szellő félrecepta a rokolyát, vakító fehérség tünt fel

engedhető és jogosult, de kötelessége is az igaz keresztény embernek. Azért szól ismételtén a zsidó kérdésről, hogy sürgesse a keresztény alapokhoz való visszatérést. A zsidók ne idegenkedjenek a földműveléstől. Vajjon a Neumann Armin elnöklésével működő izraelita kézműves és földművelő egyesület hány zsidó gyereket helyezett el az uradalmakban kis béresnek? (Derűtség.) Miért kerülnek az izraeliták a nehéz munkát?

Rosenberg Gyula: Sok zsidó zsákoló.

Mezei Mór: A hordárok is.

Mócsy Antal: Igen, a hurczkolodásnál látom, hogy a zsidó hordár vállalja föl a munkát, de tót napszámosokkal czipelietti a butort. (Derűtség.) Ezek után áttér az antiszemitizmus okainak a kifejtésére. Hát kérem, van erre egy jó csomó irásom, de nem fogom részletezni, lesz rá még alkalom. Csinálják az antiszemitizmust azok, akik kardot küldenek Piquard ezredesnek, pedig a Dreyfus-Piquard ügyhöz a vérszerinti magyarságnak semmi köze sincs. Nem csinál tüköt abból, hogy Lueger és társainak antiszemita törekvésével rokonszenvez s nem törődik azzal, hogy mi módon törekzenek ezeket megvalósítani.

Hegedüs Sándor: Magyar gyűlölettel Magyarország romjain!

Zmekál Zoltán: Rossivalnak az Alliance Izraelite fogja megszerezni a püspöki süveget.

Az elnök: A képviselő urat rendreutasitom!

Mócsy Antal: A javaslatot nem fogadom el s azzal fejezem be felszólalásomat: Eljön a keresztény Magyarország! (Eljenzés a néppártot!)

Rosenberg Gyula csak azért szótól föl, hogy Mócsy beszéde ellentmondás nélkül a Házban el ne hangozzék. Fölsor benne a vér és büszkén mondja a magyar érzés, hogy mikor az országot annyiféle támadják, szembeállítják a keresztényeket a zsidókkal, az utóbbiakat kiközösítve a magyarságból. Elismeri, hogy az ország egy részében a zsidók magyarsodása dolgában még kívánni való van, de ne nehezítsék meg a hazafias zsidók törekvéseit.

Mócsy Antal: Csak azt ne kívánják, hogy a többség a kisebbségnek alája helyezze magát.

Zmekál Zoltán: Esztergomi kanonok is lesz már zsidóból.

Az elnök újból rendreutasítja a közbeszólót s aztán a vita folytatását holnapra halasztja.

Két interpelláció.

Mócsy Antal azt kívánja, hogy Siófok és Balaton-Füred közt a Balatonon a hajó ne május 1-én, hanem április 1-én kezdjen járni.

Egoyay Máté: Hiszen már jár! (Nagy derűtség.)

Mócsy Antal: Jár? Én éppen ma kaptam levelet egy birtokostól, aki ezt sürgeti. No mindegy, azért csak megteszem az interpellációt a kereskedelmiügyi miniszterhez.

Az interpellációt kiadják a miniszternek.

Molnár János több anyakönyvvezető amaz eljárása dolgában interpellál, hogy a rendeletek elle-

Itt szokták várni a bucsusokat, úgy esthajnal táján, a rokonok, jóbarátok.

Itt várt a kis diákra (ugy mondta legalább) Fekete Jóska is. A nemzetes asszony is itt várt; ő már nyíltan bevallotta, hogy a leányát várja.

Már oda ért a part alá a dereglye, mikor a vontatókötél hirtelen elpattant.

Apatini kenderből sodorták pedig, szolgált is híven vagy tíz esztendő óta, mégis elpattant.

Bizonyosan a jó Isten csodatétele volt.

Mert másképp hogyan járhatott volna elől Fekete Jóska jópéldával, hogyan ugrott volna, gyorsan lerugva a csizmákat, három-négy pajtasával rögtön a habok közé, még mielőtt félresodorja az esetlen nagy edényt az éhes áradat, még mielőtt közelebb ér az a gőzhajó, amelynek hullámverő kerekéi már ott csapkodtak az innenső kanyarultnál?

Ügyes kézzel megfoglta a vízbe hullott kötelet és egyik kezükkel uszva, a másikkal húzva, szerencsésen a parthoz terelték az esztét veszített gályát.

Mintha a Duna fenekéről nagy harcok keltek volna ki és azok húzták volna, széles nagybajusza szájukkal a kötelet fogva, a hajót a parthoz.

Legalább az esti szürkületben ezt a csutkát is elhíthette volna az ember.

Inkább is, mint azt, hogy az az apatini kenderből csavart kötél valaha is elszakadhatson.

Vagy hogy a Keller Böske, az új bor idején, valósággal férjhez ment az apja legényéhez: Fekete Jóskaéhoz. Bodrogi Lejola.

nére a jegyesektől követelik a házassági jegyzőkönyv aláírását, a reverzálisok ügyében is tömérdek a huzavona. Főlegint egy esetet, mikor valaki katolikusként akarta vegyes házasságból származó gyermekeit nevelni reverzális utján.

Kubinyi Géza: Az jó lenne, ugy-e?

Molnár János: Ugy-e mondom, hogy üldözik a katolikusokat? Még itt is kétségbe vonja kegyed törvényes jogunkat! (Zaj, derűtség.) A szóló ezután több esetet sorol föl, mikor a főszolgabíró és anyakönyvvezető mindenféle kifikkával játszották ki a reverzalist kiállítani óhajto vegyes párokat. Interpellációjában kérde a belügyminisztert, hogy szándékozik-e rendeleteinek érvényt szerezni s a főszolgabírákat szigorúan utasítani, hogy a katolikusokat ne zaklassák és a reverzálisokat azonnal kiállítsák?

Az interpellációt kiadják a belügyminiszternek.

KÜLFÖLD.

Ausztria-Magyarország külpolitikája. Negyednapja arról szót a vezércikkünk, hogy az európai koncert nagyhatalmai közül, amelyek mind gyarmatpolitikát üznek, külső világrészekben tért foglalnak, vas következetességgel viszsamarad egyetlen nagy hatalom: Ausztria-Magyarország. Nem akarja megérteni az idők intését. Ma ugyanerről a kérdésről ír vezércikket a bécsi Reichswehr, az osztrák katonai körök organuma. A cikk ezeket mondja:

Epen az anyamasszonykodás, a kályha mellett való meghuzódás a külügyekben, az okozta nagy hátramaradásunkat. Csak gondolkozunk egy kicsit a következő eshetőségen: ha Ausztria-Magyarország egy hajórája valahol a nagyvilágban, — tegyük fel Kinában — elfoglalna egy jó kikötőt és mi értenők a módját, hogyan kell annak a révén belemarkolni a világpolitikába: milyen nagyon jó hatása volna ennek belső ügyeinkre is? Nem szoknánk-e hozzá, hogy az egész világos és a mi belső ügyeinket is más, helyesebb mértékkel mérjük? Nem zsuogorodnánk-e össze igazi apró vultokra a cillii nemzetiségi torzalkodástól a nyelvredeletig mindazok a kicsinyes, alig jelentékeny dolgok, amelyek egészen kimerítenek bennünket? Nem volna-e akkor könnyű dolog, a monarchia összpontosított erejével elrendezni minden belső ügyeinket is? Az a válasz, amit ezekre a kérdésekre adhatunk, olyan világos, hogy nem is kell helyes vultukat erősíteni. Epen olyan világos, mint az, hogy sohasem fognak való-ságra válni. Mi már megmaradunk csöndes anyó-kának, akinek egyetlen vágya, hogy szépen ithon maradhasson harisnyákat fejelni, meg tyukokat etetni, míg Európa többi népei az egész világot igáikba hajtják. Igen, ilyenek vagyunk és ilyenek maradunk is. S aki talán nem hinné, hogy így állunk, az nézze meg a jövő delegáció költségvetését és meg fog győződni róla. Ez a költségvetés nem csak arról beszél, hogy eddig ilyenek voltunk, hanem arról is, hogy ilyenek maradunk.

A kiegyezés. Bécsi tudósítók telefontálják: Az a hír, mintha a Thun-kormány a magyar kormánnyal a kiegyezés ügyében már tárgyalásokat folytatott volna, teljesen téves. A két kormány eddigi érintkezése abból állott, hogy az ujonnan kinevezett osztrák kormány a kinevezést a magyar kormánynak egy jegyzékben notifikálta, mire utóbbi üdvözlő jegyzékkel felelt, amint ez különben régi bevett szokás. Biztos forrásból erőd értesüléseink szerint az osztrák kormány már a Reichsrath első üléseinek egyikén be fogja terjeszteni a kiegyezésről szóló törvényjavaslatokat.

A szervezett royalisták. Köztudomású dolog, hogy Franciaországban a royalisták jelentékeny politikai és társadalmi elemet képeznek. De szervezetükről soha annyi érdekes adat nem jutott nyilvánosságra, mint most a „Figaro” révén, amelynek legújabb számában Jean Villemer cikkez a royalista fiataliságról. A francia lapokban egyre sürdübör emlegetik a „jeunesse royaliste”-ot, de alig néhányan tudják, hogy ez a royalista érzelmi aranyifjúság mily kitűnően van organizálva. Egész Franciaországban összesen háromminczháromezerezen vannak. Nemde önk

azt hitték idáig, hogy van körülbelül egy pár tucat? Pedig a 32.000 hiteles szám. Szervezetten csak 1888. óta szerepelnek, amikor is első elnökük egy De La Barre nevű ügyvéd volt. Ennek utódja 1891-ben Roger Lambelin lett, aki azelőtt a tengerészetnél szolgált mint kapitány, utóbb pedig Párisban városi tanácsossá választották. Lambelin valóságos katonai fegyelmet vitt bele ebbe a szövetségbe. A vidéken is alakultak département-i és a départementokban helyi bizottságok, élükön egy-egy elnökkel. A legfőbb vezetés azonban a központból, Párisból indul ki, ahol a rue Caumertinben levő irodában futnak össze a szájak mind. A szövetségnek van egy, havonként kétszer megjelenő közlönye is „Bulletin de la Jeunesse royaliste” czimen. Lambelin az orleansi herczegnek egy kényes levele miatt lemondott és az új elnököt a tavalyi kongresszuson választották meg. A szövetség ugyanis évenként kongresszust tart és pedig különböző városokban. A harmadévi Rennesben volt, a tavalyi Bloisban. Ezen a gyűlésen választották meg egyhangulag Lambelin utódját, gróf Bastard d'Estang-ot. A gróf Aroize maireje és a becsületrend lovagja. Körülbelül ötven éves, apró termetű, rendkívül agilis ember és emellett kitűnő szónok. Az egyik alelnök Maurice Romieu, egy harminczöt éves, gazdag és szeretetreméltó tőkepénzes, a másik Codolle marquis, egy katonatiszt, körülbelül egykoru Romieuel. A szövetség titkára gróf Faillly. Nevezetes adatok ezek: a francia köztársaságra talán ma még nem veszedelmesek, de aggasztók lehetnek már holnap.

Munkov tábornok. Belgrádi levelezőnk írja: Különös politikai küldetésben utazik a Balkánon Munkov orosz tábornok. Küldetésének célját mindaddig ismeretlenek. Szófiából visszatérőben Belgrádban is két napig való tartózkodásában több kiváló politikai férfinál tett látogatást. Az új metropolitával két óránál tovább tanácskozott. Látogatást tett Munkov tábornok Szimics volt miniszterelnökkel is. Elutazásánál több szert magasarangu tiszt kikísérte a vonathoz.

A francia tengerészet mozgósítása. Párisból jelentik a „N. Fr. Pr.” útján: A bresti tengerészeti prefektus bevallotta, hogy tényleg mozgósítják a tengerészetet Franciaországban, de kijelentette azt is, hogy nem érti, miért tulajdonitanak ennek olyan nagy jelentőséget. Először is nincs szó általános mozgósításról, hanem csak arról, hogy az északi hajóhad tartson gyakorlatot és ezért ennek a tényleges állományát kiegészítik. A hadi hajógyár lázas tevékenységét pedig azzal fejté meg, hogy miután a költségvetés elfogadása biztosítva van, a hadihajók abhamaradt újjalakításai munkálatait most folytatják. A gyakorlat-hoz a tényleges szolgálókat levőkön kívül még a legtöbbször szabadságot is behívják, de a tartalék behívásáról szó sincsen. A gyakorlatnak csak az a célja, hogy megmutassa, mennyi időre van szükség, hogy a hajóhadat élelmi szerekkel és kőszénnel el lehessen látni. Hétfőn a kamarában a mozgósítás miatt interpelláció lesz.

TÁVIRATOK.

A krétai kérdés.

Frankfurt, márczius 16. Konstantinápolyból jelentik a „Frankfurter Zeitung”-nak, hogy a porta az orosz nagykövetség sürgetésére, pétervári nagykövete útján, egyenesen az orosz kormányhoz fordult a hátralékos hadikárpótlás ügyében. Amint a „Frankfurter Ztg.” levelezője hiteles forrásból értesül, az orosz kormány a szultán kívánságának megfelelő, amennyiben hajlandónak nyilatkozott arra, hogy a hadikárpótlás azonnali befizetéséről lemond és részletekben elfogadja a porta más bevételeiből, nem követeli tehát a görög hadisarczból. Az orosz kormány é váratlan nézetváltozásának diplomata körökben

nagy jelentőséget tulajdonítanak. A porta egyébként megújította első jegyzékét, amelyben a nagyköveteket felszólította, hogy a krétai kormányzóság ügyének mielőbbi elintézését sürgezzék és kijelentette, hogy a szultán Kréta kormányzó-jául mást, mint török alattvalót nem akceptál.

Páris, márczius 16. A görög kölcsön, amelynek biztosítását Franciaország, Oroszország és Anglia elvállalták, 155 millió frankra rug. A kölcsön kétharmadrészét a török hadisarcz lefizetésére, egyharmadrészét a belső pénzügyek rendezésére fogják fordítani. A három nagyhatalom a főbb dolgokra nézve már megegyezett egymással, úgy, hogy most már csak a kibocsátás részletkérdései miatt fog Párisban egy háromtagu bizottság összeülni, amely néhány napi tanácskozás után Londonba teszi át székhelyét. A kölcsönt egyidejűleg fogják Pétervárott, Londonban és Párisban kibocsátani.

Kanea, márczius 16. Az itt állomásozott német csapatma, a hatóságok és a török lakosság rokonszenves bucsuüdvözlésétől kísérve, elhagyta a szigetet. Az összes nagyhatalmak csapatai díszben kivonultak és a rakodóparton állottak föl. A németlobogót Pintér osztrák-magyar főkonzul és Kwialkowski alkonzul jelenlétében levették a bástyáról, mire a csapat déli tizenkét óraker az „Oldenburg” hajóra szállt. Később az „Oldenburg”-on ebéd volt, amelyre az osztrák-magyar konzul és alkonzul is hivatalosak voltak.

Spanyolország és Amerika.

Madrid, márczius 16. Sagasta szerint az amerikai lapok harci riadójának egyéb célja nincs, mint a spanyol kormányt arra bírni, hogy Kubát eladja. A miniszterelnök kifejezte azon nézetét, hogy ezt az ajánlatot Spanyolország a leghatározottabban visszautasítaná. A királyné az itteni amerikai követet közel két óráig tartó kihallgatáson fogadta, mely alkalommal a követ biztosította a regenskirálynőt Mac Kinley békeszeretéről. A kihallgatáson a királyné nagyon barátságosan fogadta a követet és felkérte, hogy mutassa be neki feleségét és gyermekeit.

New-York, márczius 16. A „New-York Herald” washingtoni tudósítója arról értesül, hogy Bernabe ujonan kinevezett spanyol követ a külügyi államtitkár helyettesének azt mondta, hogy Spanyolország kész a „Maine” katasztrófájáért kártérítést nyújtani, ha a felelősséget megállapítanak. Ellenben Spanyolország az amerikai hadi hajóknak a kubai vizeken való jelenlétét és az Egyesült-Államok hadikészülődéseit Kuba autonómiájára nézve károsnak tartaná.

A katonai perrendtartás.

Berlin, márczius 16. A birodalmi gyűlés a katonai büntető-perrendtartást tárgyalta. A 2. §-nál Muncckel indítványát, hogy a szabadságot állományu tisztek párbajügyekben ne legyenek a katonai bírásoknak alávetve, névszerinti szavazással elvetették és a 2. §-t a bizottság szövegezésére szerint fogadták el, mely szerint a tisztek a katonai bírások alá tartoznak. A 3. §-t, mely szerint a hadsereg vagy a haditengerészet tényleges állományához tartozó katonai személyeket a szolgálatba lépésük előtt elkövetett büntetendő cselekményekért is a katonai bíróságok vonják felelősségre, a szabadelvűek és szociáldemokraták indítványainak elvetése után, amelyek azt célozták, hogy az illető katonai személyek a polgári bírások alá rendelkezzenek, szintén elfogadták.

Miután a 4. és 7. §-okat a bizottság szövegezésében elfogadták, hosszabb vita fejlődött ki a 8. §-nál, amely a bizottsági szövegben ekkép hangzik:

„A katonai bíróságok illetékessége az aljuk rendelt egyénekre nézve a katonai ellenőrzési időn felül még egy évig tart, ha az illetők a szolgálati idejük alatt irántuk tanúsított bánásmód miatt korábbi, még tényleges feljebbvalójuk ellen becsületsértés, testi sértés vagy párbajra való kihívás bűncselekményét követik el.”

Gossler hadügyminiszter kijelenti, hogy a szakaszra, a katonai szolgálat érdekében, szükség van, hogy a fegyelem fenn legyen tartható.

Bebel a szakasz ellen nyilatkozik.

Gröber kijelenti, hogy e szakasz gyakorlati szükségét mivel sem igazolták.

A szakaszt ezután úgy a bizottság, mint a kormány szövegezésében elvetették. A tárgyalást holnap folytatják.

Márcziusi hősök emléke.

Berlin, márczius 16. Márczius 18-án fogják a gyalogos gárdista-ezredek és számos vidéki ezred a márcziusi katonai hősöknek a rokkantak parkjában levő emléket megkoszorúzni.

Az albán vérengzések.

Konstantinápoly, márczius 16. Egyes lapok ama híreivel szemben, mintha itt albán csapatok vérengzéseket vittek volna véghez, kijelentik, hogy az egész azon a tényen alapszik, hogy Achmed Djalidin, a politikai kabinet főnökének házában, Abdullah albán szolga Hassan cserkesz közigazgatási főnököt meggyilkolta. Az esetnek semmi politikai jelentősége nincs.

HIRES.

— **A királyról.** Bécsi tudósítónk telefonozza: Egy helyi lap tudósító azt a hirt hozza, hogy pénteken a király is megfogja koszorúzni a márcziusi hősök sírját. Az udvarban azonban erről semmit sem tudnak. A király ez évi üdülő útját nem Norvégia, hanem Skótszország felé veszi. Az ut fénypontja egy, a skót felföldön tartandó vadászat lesz.

— **Natalia főhercegnő beteg.** Pozsonyi tudósítónk telefonon jelenti, hogy Natalia főhercegnő, Frigyes főherceg leánya, hirtelen hagymázos lázba esett. Állapota, az orvosok vélekedése szerint, igen komoly ugyan, de nem aggasztó. — Éjjel azt telegrafálja tudósítónk, hogy Natalia főhercegnő állapotában ma változás nem állott be. A láz mérsékelte. Az orvosok remélik, hogy a betegség rendes lefolyású lesz.

— **Tizza Kálmán Pápa.** Pápai levelezőnk írja: Tizza Kálmán ma délután a dunántúli evangélikus ref. egyház közgyűlésére ideérkezett. A vasutnál Antal Gábor püspök, Czike Lajos királyi tanácsos főiskolai gondnok, Fenyvessy Ferencz képviselő és a város hatóságai fogadták. Tizza Kálmán tiszteletére Fenyvessy képviselő estélyt ad.

— **Uj mágnások.** Ha a szomszédban vigasság van, mindig azon tanakodnak a mi házunkban, ha vajjon mi hasznuk származhatik belőle. Ha egyéb nem, láthatnak ünneplő ruhás embereket s áthallik ingyért a vigadozók muzsikája. Minél nagyobb urnak van ünnepe, annál nagyobb a szomszédság reménykedése és várakozása. Királyi ünnepeket pedig nyílt marokkal és feszült mellet várnak ezren. Rendjelesőnek, czimeresőnek hívják az újságok az ilyen ünnepeket, s már hónapokkal előre keresik, találgatják, vajjon hova hullanak majd a drága esőcseppek. A szomszédban most császári jubileumra készülnek és bizonyos, hogy I. Ferencz József félszázados császári jubileumán nem fogják szük marokkal mérni a kitüntetések. Találgatják hát mindenfelé, hogy kiknek jut belőlük. Persze a találgatás csak nagyritkán talál. Ő felsége kabinetirodája nem nagyon szokta az újságok riportereit fölkeresni, hogy előre elárulja a tervezéseit, a kitüntetésre kiszemelték pedig ugyancsak bölcsen hallgatnak, mert roppant kellemetlen a gratulációk tömegét nyugtázni, ha aztán a kitüntetés valahogy elmarad. Most a Wiener Salonblatt egész listát bocsátott világgá, amelyben a kitüntetendőök egy részét felsorolja. Kevés a plausibilis a listán, amely ilyen:

Ő felsége ötvenéves uralkodói jubileuma alkalmából nem csupán négy osztrák és négy magyar gróf fog hercegi rangot kapni, hanem ezenkívül Mohamed Kapetánovics bég szerajevói polgármester grófi, Lueger bécsi polgármester bárói, Márkus József budapesti főpolgármester

pedig szintén bárói rangot kap. Grófi rangot kapnak még: Leopold báró főudvarmester, Gudenus báró tartományi marsall, a Walteskirchen bárói család seniora, a Skrbinsky-Hristic bárói család seniora. A bárói címmel leendő kitüntetésre nagyszámu katonai és állami hivatalban levő méltóság van kiszemelve, továbbá a szerajevói reis el ulema, Hussein Mohamed Azabagics effendi. Végül lovagi rangot kap több tartományi marsall és a tartományi fővárosok nem nemes polgármesterei (Podlipny prágai polgármester kivételével), több művész, egyetemi tanár, katonatiszt és állami hivatalnok. A pénz- és kereskedővilág tagjai közül ez alkalommal csak kevesen kapnak kitüntetést.

A lista természetesen pusztá találgatás s benne csupán annyi az érdekes, hogy a bosnyák uj főnemesek egy kis közjogi bajt hoznának magukkal. Mert vajjon hová jut majd a mohamedán reis el ulema, ha főrend lesz: a magyar főrendiházba-e, vagy az osztrák urak-házába? Császára György kalocsai érsek vagy Kohn olmützi érsek mellett fog-e exotikus ruhájában ülni s fogja a fejét mindig ellenkező módon rázni, mint a klérus többi tagjai. Mert az tudvalevő, hogy a mohammedán a nemet inti a feje föl- és lehajtogatásával és az igenre végez ingaszerű mozgást jobbról balra. Minden egyéb tekintetben teljesen mindegy nekünk, vajjon Hussein Mohamed Azabagics effendi báró lesz-e vagy nem; az a fő, Bécsben hallják-e, vagy mi Budapesten az uj fajta köszöntést a főrendiházban:

— Vaketenesz chair ol szun effendim!

— **Dreyfusné levele.** Amióta a Zola-pör eldőlt s a párisi esküdtsek elföldelte az igazságot, nagyon szomorú lehet az élete szegény Dreyfus Lucienek, az Ördögzigeten sennvedő kapitány feleségének. Ezzel az ítélettel kialudt a reménynek utolsó sugara is. Ha csak lényeges rendszerváltozás nem áll be Franciaországban, úgy szó se lehet arról, hogy Dreyfus ügye revízió alá kerüljön s hogy az örök rabságot szenvedő ember valaha megszabaduljon az Ördögzigetről. Mit tegyen a szerencsétlen felesége, akit még az a gondolat is méltán gyötörhet, hogy ha nem siet, talán életben sem találja már férjét? Mérhettelen fájdalommal egy heroikus elhatározás fogamzott meg benne, hogy felkeresi férjét s megszítja vele sorsát. Ehhez persze a kormány engedélye szükséges. Hogy ezt elnyerje, Dreyfus Lucie a gyarmatügyi miniszternek levelet írt, amely így szól:

„Miniszter ur!

Férjem, moha minden áron hozzá szeretnék utazni, minden levelében azt ajánlja nekem, hogy itt maradjak és minden lehető elkövetésnek, hogy abban a borzasztó jogi tévedésben, melynek áldozata lett, világosságot teremtek. De én kötelességemnek tartom, hogy férjem sorsában az Ördögzigeten osztozzam. Férjem beteg volt és a meg nem érdemelt borzasztó büntetésében lassankint elpusztul. — Minden lelki ereje és hősiessége mellett sem sikerül neki szenvedését előttem elpalástolni. — Azt kérdezem tehát Öntől, vajjon meg van-e nekem engedve, hogy férjemet a bagnóban fölkeressem, hogy őt viszontlássam. A törvény ezt az engedelmet, melyet az Ön elődjei tölem megtagadtak, megadja nyilvánvaló gonosztevő feleségének. A törvényhez fordulok; az ön könyörültségéhez fordulok. — Mitől félhet Ön, hogy ha férjemenél a távol eső szigeten leszek? Már előre alávetem magamat az ördögzigetbéli börtön regimejének és kész vagyok egész szigorúságát elviselni.

Fogadja miniszter ur, sat.

Dreyfusné Lucie.

Lebon gyarmatügyi miniszter Dreyfusné kérelmét elutasította és pedig ugyanaz okokból, amelyek miatt két elődje megtagadta ugyanazt a kérését.

— **Szalavszky állapota.** A megsebesült Szalavszky az elmúlt éjszakát is nyugodt állomban töltötte. A golyónak a lábszárból való eltávolítására nézve a kezelő orvosok még nem határozta. A sebesült főispánt állandóan sokan látogatják.

— **Fáklyásmenet a királynak.** Megirtuk már, hogy a jövő hónap 11-én a főváros nagy fáklyásmenetét tervez a király tiszteletére. A fáklyásmenet módozatainak megállapítására kiküldött fővárosi bizottság ma Halmos János polgármester elnöklése alatt ülést tartott, melyen megállapították a fáklyásmenet tervezetét.

Az elnök elmondotta, hogy április 11-én délután a főváros törvényhatósági bizottsága diszgyűlést tart, este pedig a királynak fáklyásmenetét rendez. A fáklyásmenet tervezete a következő: A fáklyásmenetben csakis azok a testületek, intézetek, stb., vehetnek részt, amelyeket a fővárosi hatóság erre felhív. Részt vesznek a menethen a főpolgármester és a polgármester vezetése mellett a fővárosi tanács, a törvényhatósági bizottság és a kerületi választmányok tagjai, a fővárosi állami és magán-tisztviselők, egyesületek, körök, ipartestületek, az ügyvédi kamara, orvos-egyesület, hírlapírók és művészek körei, a fő- és a középiskolai tanulók stb. A polgármester fölkérte a budai dalegyesületet, hogy fön a várban, a királyi palota előtt szerenádot rendezzen. A menetben három katonai zenekar vesz részt, még pedig a honvéd-zenekar a menet elején, egy másik a közepén és egy a menet végén. — A menet gyülekezési és a rendezkedés a városháztéren, a belvárosi plébánia előtti térségen és a Petőfi-téren történik, amelyeket a gyülekezés idejére a nagy közönségtől elzárnak. Onnan a menet a korszón, a lánczvidon és az Albrecht-uton át vonul fel a várba és a várpalota udvarán áll föl s marad a szerenádot befejeztéig. A föloszlás, mint 1892-ben, a budavári dísztéren történik. A rendezőség a fáklyásmenet utronalán levő házak tulajdonosait föl fogja kérni, hogy kellő díszítéssel gondoskodjanak; ilyen értelmű felhívást különben valamennyi ház- és lakástulajdonoshoz is intéznek. A gyülekezés este 6 órakor történik, ugy, hogy a menet 7 órakor indulhasson. Esős idő esetén a menetet 12-én tartják meg. A menet rendezésére külön bizottságot küldenek ki, Radócz István vezetése mellett, amely a fővárosi bizottsági tagok jelenkezése után azonnal megalakul.

— **Tisztek párba.** Weiser Antal és Darány Floris 17-ik honvéddalozozredbeli hadnagyok, kik equitáczió Pécsett időznek — mint levelezőnk jelenti, ma délután összeszólalkozás: következtében kardpárbajt vívtak. Az első összecsapásnál mindkét fél kardja meggörbült, a második összecsapásnál Weiser jobb karján szenvedett súlyos természetű sérülést.

— **A tengeri hadgyakorlatok.** Pólából táviratozzák: A tengerészeti gyakorlatokat május havában fogják megtartani az Adrián. A krétai hajóhad egy része ez alkalomra visszatér a kikötőbe, ugy, hogy csak az apróbb hadihajók maradnak a krétai vizeken.

— **Ajándék a nemzeti muzeumnak.** A nemzeti muzeum hadtörténelmi gyűjteménye becses tárggyal gazdagodott. Egy teljesen felszerelt ló ez, mely XVI. századbeli fényes, aranyozott s ékkövekkel kirakott ezüst löszerszámmal, ezüst nyereggel és ezüsttel ékített selyemtakaróval van ellátva. Ehhez járul egy ezüsttel kivert és ékkövekkel kirakott páisz. Az egész, több ezer forint értékű régi keletű munka, ajándéka dr. Reiner Zsigmondnak, ki az Alsó-fehérmegyei történelmi és régészeti egyület is alapította.

— **Meggyilkolt papné.** Apodporányi (Temesmegye) szerb pópá tegnap kurátorával Temesvárra utazott. Felesége kikísérte az urát a vasúthoz és azután visszatért lakására. Midőn a kocsis visszaérkezett, a paplakot zárva találta; zörgetett, de nem tudott bejutni. Felnyitották a lakást, de a papnét nem találták sehol, míg nagysokára az ólban, fején és testén óriási sebekkel és vágásokkal, holtan találták meg. A csendőrség megindította a vizsgálatot és küült, hogy a ház mindenese, egy vojvodinezi illetőségű román suhancz, eltűnt. A gyilkosságot valószínűleg ökövette el. Az ügyész és vizsgálóbíró most utaztak a tett színhelyére.

— **A német-francia összeütközés.** Hirt adtunk már arról az összeütközésről, mely a német-francia határon történt francia munkások és német határőrök között. Die den hof en b o l ma az összeütközésről a következőket táviratozzák: Hét-főn Giese fő-határrelenőrt, midőn hivatalos ügyben egy francia kohótisztel beszélgetett, a határon francia munkások megtámadták és fűzfavesszőkkel ütni kezdtek. A csődület csakhamar német területre jutott. A francziák káromkodtak és kövekkel hajigélóztak. Az odasiető határőr a francziák fenyegető benyomulása következtében lövésre készen tartotta fegyverét. Erre a francziák visszavonultak. Az összeütközés okozóját a francia hatóság letartóztatta. — Ugyanez ügyben Metz b o l a következőket táviratozzák: A „Metzer Ztg.“ levelet kapott, amely a francia határon történt legujabb esetet jobban megvilágítja és kiemeli, hogy az eset nem francia, hanem német területen játszódott le és hogy szó sem lehet arról, hogy egy német hivatalnokot földhöz vágta volna. Azt a francia munkást, aki a német hivatalnoknak a vállára ütött, a francia hatóság már letartóztatta.

— **A „cabinet noir“.** Akkor, amikor legnagyobb volt a forrongás a szociálisták között, az izgatók azt a hirt terjesztették, hogy az ellenük irányuló rendszabályok között ott van a cabinet noir is, mely a magyar postán működik. E híresztelésekre vonatkozólag ma Demény Károly levelet küldött hozzánk, melyben igen erőlesen tiltakozik e híresztelések ellen és védelmezi a posta becsületét. A levél így szól:

Utóbbi időben nemcsak a közönség körében, de egyes külföldi lapok révén a magyar sajtóban is azt a gyanúsítást hangoztatták, hogy hazánkban „cabinet noir“ működik, melynek anyagát a magyar posta szállítja.

Ez áldatlan hírekre egyes postai küldemények közbesítésénél felmerült szabálytalanságok szolgáltatnak alapot, melyekről azonban a vizsgálat mindig megállapította, hogy azok minden czélzatosságtól vagy rosszhiszemiségtől ment, egyszerű félreértések vagy tévedések.

Noha teljesen megnyugtató az a biztos tudat, hogy a józan közönség nem fog az ily lehetetlen mende-mondáknak hitelt adni, mégis, mivel az ily gyanúsítások néha képesek a közvéleményt megtéveszteni, kötelességemnek tartom a magyar posta jó hírnevének meghurczolását czélzó ily gyanúsítások ellen a legerélyesebben tiltakozni, mert Magyarország „cabinet noir“ nem létezik s a hazafias magyar posta, mely a törvényeket és a levéltitok szentségét mindig tiszteletben tartja, a neki tulajdonított nemtelentettekre sohasem vállalkozik.

Fogadják kiváló tiszteletem kifejezését;

Demény Károly,
postaigazgató.

Ez a jogos tiltakozás és a határozott kijelentés kétségkivül mindenkit megnyugtató és épen ezért kár volt ennek közlésével olyan sokáig várni.

— **Strike-hírek.** A szociálista mozgalommal együtt járnak a strike-hírek is. Az egyik helyen kezdődik a strike, a másikon már véget ér; néhol van eredménye, néhol nincsen, de azért lesz strike mindig, míg csak meg nem történik a nagy szociális átalakulás. De még azután is. Ma is több helyről kaptunk strike-híreket, melyek a következők:

Fiumében a torpedógyár holnap ismét megkezdte az üzemet, mert a Japán részére megrendelt torpedók expedálása nem tűr halasztást. Ennek a strike-nak különben az volt a nevezetessége, hogy itt nem a munkások strikeoltak, hanem a gyár. A strike történetének részletei ugyanis a következők:

A világhírű sumoi John Whitehead-féle torpedógyár február 14-ikén munkába fogadott egy gráci születésű, Karmeli Felix nevű vasesztergályost, ki csakhamar a vasesztergályos-csapatly vezetője lett. Karmeli már kezdettől fogva durván bánt az alája rendelt munkásokkal s így ezek gyűlölték. E hónap 14-én délután, midőn Karmeli a gyárba akart menni, látta, hogy a

gyár előtt több munkás áll s ezek gunyoló magatartást tanusítanak, majd erősen kipisszegik. Délután, midőn mindnyájan munkában voltak, Karmeli elővette a munkásokat, hogy kitudja tőlük, ki biztatta őket a fűtülésre és gunyolódásra. A munkások azonban igen drasztikusan feleltek amennyiben Ki ve le! Ki ve le! kiáltások közepette vasdarabokat harapófogókat, kalapácsokat s más eféleket hajigáltak feléje. Alig volt annyi ideje Karmelinek, hogy meneküljön. Karmeli egyenesen a gyár igazgatójához Jones Arthoz ment s ott elmondta a történeteket. Délután öt órakor a gyár folyosóin már a következő hirdetés volt kifüggesztve:

„A gyár, holnaptól kezdve, további intézkedésig, zárva marad. Lovag Whitehead John.“

Ez a hirdetés nagy szenzációt keltett ugy a munkások között, mint a városban, mert az első hírek olyanok voltak, mintha szociálista lázadás tört volna ki a gyárban. A gyár üzemének beszüntetése kizárólag a szigorú háziszabályok, következménye, mely nem tűr meg a munkások között önbíráskodást, zendülést.

Karlsbadból jelentik, hogy ma mintegy 600 építőmunkás Karlsbadból és vidékéről és a karlsbadi központi pályaudvar építésénél alkalmazott 200, nagyobbbrészt olasz földmunkás megszűntette a munkát és béremelést követel.

Bilbaoban tegnap a csendőrség és a strike-oló munkások között összeütközés volt, melynél három munkás életét vesztette, néhány pedig megsebesült.

Bombayban a strike-oló dockmunkások és kocsivezetők újra munkába állottak. Az üzletek ismét nyitva vannak.

— **Az elfogott főhadnagy.** Klossz Oszkár főhadnagyról, akinek elfogatásáról már megemlékeztünk, újabb a következő adatokat kaptuk. A főhadnagy, aki kissé könnyelmű természetű, fűlig el volt adósodva állomáshelyének, Krakónak minden uszorásánál. Mivel fizetéséről szó sem lehetett — a főhadnagynak a gázsiján kívül semmi jövedelme sem volt — nem maradt más hátra, mint a szokás és egy szép napon Boroszlóba utazott a főhadnagy ur. Itt azonban, mikor csekély pénzecskeje elfogyott, nem volt maradása és elhagyta Boroszlót is. Onnét Altenhainba ment, ahol nagy elkeseredettségében agyon akarta magát löni. Hanem még abban sem volt szerencséje. Az első golyó nem talált, második lövésére pedig már csütörtököt mondott a revolver. Erre azután, mintha visszajött volna életkedve, nem tett többé öngyilkossági kísérletet. Azonban Altenhainban sem talált nyugtot. Gyalogszerrel elment Lissába, ahol a „Fehér sas“ nevű szállóban szállt meg. Itt megint elővette elkeseredettsége és újabb öngyilkossági kísérletet tett, de az öt kereső csendőr a legalkalmasabb pillanatban közbelépett és elfogta. Megmotozásakor megtalálták nála a hadiiskolában kapott bizonyítványait, amelyek kitűnő kvalifikációról tanuskodnak, továbbá Szilázia tartományi főnökének egy elismerő írását, a melyet egy tűzveszedelemnél tanusított bátor segédkezéseért kapott. A szerencsétlen főhadnagyt a boroszlói katonai kerületi parancsnoksághoz kísérték be.

— **Lázadás a németek ellen.** Berlinből táviratozzák: Az itteni Neueste Nachrichten azt a szenzációs hírt hozsátolta világgá, hogy Német-Kelet-Afrikában lázadás tört ki. A lap szerint a lázadást egy benszült főnök vezeti, akinek parancsára 80.000 ember indult a német igazgatás leküzdésére. A berlini külügyi hivatal semmiféle lázadásról nem tud semmit.

— **Hajólos pisztolypárbaj.** Münchenből jelentik a „N. Fr. Pr.“ utján: Az a hír, mintha Robitsek-et szabad lábra helyezték volna, nem bizonyul valóznak. A párbajhős valószínűleg fogságban marad, de esetleg megtörténhetik, hogy megfelelő biztosíték mellett szabadlábra helyezik, mindaddig azonban azt nem kérte a fogoly. A vizsgálatot nagyon megkönnyíti a fiatal ember beismerése és valószínű, hogy a jelenlegi esküdtszéki periódusban, tehát még e hónapban, az ügy az esküdtszék elé kerül.

— **Bérczi kapitány párba.** Bérczi Béla rendőrkapitány és Schaeffer József ügyvéd között néhány héttel ezelőtt hivatalos eljárás közben affaire ketetkezett. Ki is állottak kardpárba, de a rendőrség közbelépett. A megakadályozott párbaj ma délután volt a Fodor-féle vívóteremben. Bérczi Bélának dr. Baracs Marcell és dr. Bunczel Alfréd, Schaeffer Józsefnek pedig Chilinszky Sándor honvédfőhadnagy és Sebes Lipót honvédszászados voltak a segédei. A fel-tétel harcoképtelenségig való vívás volt, a nyak és a kézsukló elkötésével. Az első összecsapásnál Schaeffer súlyos vágást mért Bérczinek a bal mel-lére s a nyaktól a mell közepéig mély sebet ütött. Az orvosok konstátálták a harcoképtelenséget s a lovagias ügy így be is végződött. A felek nem kúrtak ki.

— **Az aczélikirály halála.** Sir Henry Bessemer, az angol aczélikirály — mint egy londoni távirat jelenti — ma rövid ideig tartó betegség után 85 esztendő korában meghalt. Világraszóló találmánya, a Bessemer-kohó, amely arra való, hogy a nyers vashől rövid uton aczélt állított elő, az aczélgyártás sohasem hitt emelkedését eredményezte. Angliában 55-ször annyi aczélt gyártanak az ő fellépése óta, mint azelőtt, s egy tonna aczél ára 50–60 font sterlingről öt fontra szállt le azóta. Egyik kitüntetés a másikat érte; hogy csak a főb-beket említsük: 1879-ben a Royal Society tagjának választotta, ugyanazon évben nemességet kapott a királynétől, 1880-ban pedig London város diszpol-gárának választotta. Bessemer 1813-ban született Herthordshireben. Már fiatal korában szép vagyorra tett szert különböző találmányai révén. Fent emli-tett találmányával hosszas kísérletezés után 1856-ban lépett föl. Ezekon kívül még egy találmánya van, amely azonban nem terjedt el eléggé: a tengeri-hajó szalon, amelyet épen úgy függesztenek föl, mint a kompaszt, s amelynek az a tulajdonsága, hogy a hajó legerősebb ingadozásai közben is víz-szintes helyzetben marad, s így elkerülhetővé teszi a tengeri betegséget.

— **Az Unnepontok.** A sajtószabadság tegnapi ünnepe, amint említettük is, mi sem zavarta, csak néhány száz nemzetközi szociáldemokrata okvet-lenkedése. Tiszteletlenül emlegették az egyetemi ifjuság zászlóját és a fiatalság kiállott a zászló becsületéért. Ábrányi Kornél joghallgató, ifjú Ábrányi Kornél fia, meg is sérült a dulakodásban s néhány egyetemi hallgatónak a diszruháját is megszagatták. A szociáldemokraták tüntetése közben a rendőrség letartóztatta Freistadt (Szabados) Sándor joghallgatót, Kalmár Henrik betűszedőt, Spitzer Gyula bórkereskedő, Löwinger Mór bádagos, Schwarz István és Mamusich Kálmán lakatoslegényeket. Ezek előtt ma délelőtt hirdették ki az ítéletet. Freistadtot és Kalmárt a kihágási büntetőtörvény 78. §-a alapján 100–100, Spitzer Gyulát 30, a többit pedig a fővárosi szabályrendelet alapján 25 forint pénzbüntetéssel sújtották. Az ektétek, Schwarz és Mamusich kivételével, valamennyien felebbezték. — Este 8 órakeres-pesi-uton, a „Metropol” tájkán, néhány suhancz több ablakot bevért. Ezek közül a rendőrségnek Heinrich Andor kereskedőlegényt, Krausz Lajos boltilegényt és Gottlieb Pál 11 éves iskolás fiút sikerült kézre kerítenie.

— **Régi bűnök.** Brezovic Mijo rablő-vezért több czinkosával együtt a mult évben Zágráb-ban fölakasztották. Voltak a bandájában kisebb bűnösök is, akiket csak életfogytiglan való vagy több esztendei börtönnel büntettek; ezek most több régi bűnűkről rántották le a leplet. A bíróságok persze nyakra-főre iparkodnak az eljáró bíróságok elkövetett hibáját jóvátenni és a bevádolt bűnösöket újra fölho-zatták a börtönből a vádlottak padjára. A sok leleple-zés közül elmondjuk a legérdekesebbet. Husz esztendő előtt történt, hogy Brezovicnak, a rablő-vezérnek 75 éves apját félig élőve találták meg lakásán, az ágyban. A bíróság beérte annak a meg-állapításával, hogy az öreg dohányzás közben elaludt s így történt a szerencsétlenség, noha a bíróságnak több több tagja amellett erősködött, hogy itt gyil-

kosság történt, amit minden körülmény igazolt is. Az eset úgy történt, hogy Brezovic, huszonhét éves felesége segítségével, éjnek idején belopózott az öreg Brezovic szobájába, megölte, aztán leöntötte petro-leummal. Mikor ezzel elkészültek, egy félig elégett szivart adtak a szájába, aztán meggyújtották a holttestet. Ezeket mondta el Krapac Dóra, aki szintén életfogytig való börtönrre van ítélve. A vádló asszony elmondta aztán ennek az esetben a másik részét is. Brezovicné, mikor látta, hogy a bíróságok könnyen veszik a dolgot, rábeszélte Krapac Dorát, hogy kövesse a példáját, tegye el ő is láb alól az apósát. Krapacz Dóra és az ura követték a rossz tanácsot, de rajtvesztettek és az asszony börtönbe került; a férje több-féle bűnért együttesen halállal bünhődött. Krapac Dóra és Brezovicné különben is régi bűntársak. Együtt szoktak rabolni és betörni; ilyenkor min-dig férfi ruhába öltözték. Krapacz Dóra vallomása a bíró maga elé vezettette Brezovicnéét.

— Krapac Dóra megvallotta, hogy maga, a fér-jével szövetkezve, elégette az apósát és őt is rábirta, hogy égesse el az övét. Igaz ez?

— Szurják ki a szememet és vegyék ki a szivemet a mellemből, bémuljon meg minden tagom, ha én terveztem, elkövettem, vagy másnak taná-csoltam azt a rettentő bűnt!

Igy esküdtött a szörnyeteg asszony. Krapacné azonban nem tágit s most ebben az ügyben új vizsgálatot indítottak.

— **Lauka Gusztáv legújabb verse.** Lauka Gusztáv, a veterán író, aki bizony ritkán néz fel a fővárosba, humoros versben mentette ki magát azért, mert nem jelenhetett meg a Budapesti Ujságírók Egyesülete március 14-iki diszlakomáján. A Mikszáth Kálmánhoz intézett verse így szól:

Vólnék csak Eisen Flórián,
Ctt lennék e szép lakomán,
Ha másképp nem, hát gyalog;
De csuzom ágyhoz kötözött,
Borbélyom megköpülőzött,
Butter Flórián vagyok.

Lauka Gusztáv.

Csak heverje ki minél előbb a csuzt és nyerje vissza minél hamarabb teljes egészségét.

— **Asszonyruhába öltözött rabló.** Paraczon a szerb templomba éjnek idején betörték s a pénztárt kirabolták. A csendőrségnek hosszas és erélyes nyomozás után sikerült a tettest Frandafir János személyében elfogni, ki bevallotta, hogy a szonyruhában lopozott az épü-letbe s úgy követte el a rablást.

— **Halálozás.** Özevy Rozsnyai Pálné, született Kulcsár Mária március 12-én, életé-nek 60-ik évében meghalt.

— **A szabadsajtó első gőpje.** A Vigadó nagy termében lezajlott márciusi ünnepegeknek talán legkimagaslóbb és legmeghatóbb jelenete volt az, amikor Janovics Ferencz szedő beszédet mon-dott az előtte levő kézisajtóról, amelyen 1848-ban a Talpra magyart és a Tizenkét pontot nyomták. Ha egyebet sem nyomtak volna ezen a kis rozoga kéziprésen, mint azt a két nyom-tatványt, hát akkor is történelmi hivatást töltött volna be ez az ösdi gép. Ugyebár, ha azok a kaszák, amelyekkel 1848-ban a ma-gyar parasztok hadakoztak és azok az atillák, meg csakók és kardok meg puszkák, amiket a negy-vennyolcas magyarok használtak ereklyét, hát ak-kor ereklye ez a kis kézisajtó is, amely azzal a tizenkét ponttal, amit becsületesen kinyomott, na-gyobbat szól, mint ezer Uchatus ágyu? Az erek-lyéket muzeumokban szokta őrizni minden civi-li-zált nemzet. Így van nekünk egy ereklye-mu-zenmunk is, ahol a negyvennyolcas emléke-ket tartogatják s van egy Nemzeti muzeu-munk, amely, állítólag, szintén oly holmikat őriz, amelyek ezt a nemzetet történelmi etnogra-fiai és egyéb szempontokból érdeklik. No már most utánanéztünk, hogy az a kis becsületes kézi pré s, amit mint ereklyét bámultunk a Vi-gadó nagytermében, mit csinál hétköznap, amikor senkisésem bámulja. Hát, édes Istenem, ez a szegény

örög 48-as prés még mindig kenyeret keres s öreg napjai dacára még csak a polgári pihenés jóté-ményét sem élvezheti. Ott dolgozik szegényke a Franklin-társulat nyomdájában s nyomogatja ki becsü-letesen a Van Houten-cacao plakátokat, meg azokat a hirdetések, amelyek úgy kezdődnek, hogy: Nincs többé kopasz fej. A multkor egy darab letört belelőle munka közben, hát kifoltozták s most dolgozik tovább... Azt hisszük, ez a néhány sor elég lesz ahhoz, hogy a dusszardag Franklin-nyom-dában felébred a kegyelet a kis becsületes kézi sajtó iránt s felmentvén őt a napi munka alól, el-küldi őt penzióba, vagy az ereklye-muzeumba vagy a Nemzeti muzeumba.

Ha pedig ez nem történne meg, úgy talán a Nemzeti muzeumban mozdul meg a kötelességérzet s megveszi ezt az igazi ereklyét, hogy megóvja a végső elpusztulástól.

A sok kameruni dárda s ausztráliai kitömött madár s ócska bronzpénzek között majd meglátják, hogy milyen öntudatos szerénységgel fog meg-huzódni az a kis kéziprés, amelyikkel nem történt egyéb dolog, mint csak az a csekélység, hogy 1848-ban rajta nyomták ki a Talpra magyart és a Tizenkét pontot.

— **Tizenegy lovagias ügy.** Ennyi és nem ke-vesebb azoknak a lovagias ügyeknek a száma, amelyeket az imént lezajlott országos diákkongressz-usz támasztott. Az a könnyen hevülő fiatalság, mely három napig tanácskozott azon, mi minden is kell az ország egyetemi polgárainak, gondosko-dott arról is, hogy ne csak úgy csendben, békében érjen véget a kongresszus, hanem — amint dukál — lovagias ügyekkel. Sok apróbb-nagyobb, de mindig kis jelentőségű összeszólalkozás tizenegy lovagias ügyet támasztott és most a kávéházakban, ame-lyekbe a diák urak járni szoktak, egyre-másra ott láthatja az ember a segédeket, akik arra hivatják, hogy megsértett becsületeket reparáljanak. Fogy bőven a tinta, kopik a toll, készülnek a jegyző-könyvek s a vívótermek tulajdonosai őrtlnek. Mert nem mindig jegyzőkönyvekkel reparálják a becstle-tek, olykor karddal is, mely egy-két karczólást ejt. De talán nem lesz semmiféle nagyobb baj a tizenegy lovagias ügyből! Kár is lenne!...

— **Vasuti szerencsétlenség.** Az orsovai vona-lon, Órvényes mellett, ma két tehervonat összeütözött; tíz kocsi szétzúzódott, egyik vonat-vezető súlyosan megsérült. A katasztrófa percében a személyvonat oly közel járt, hogy csakis nagy erőmegfeszítéssel lehetett az utolsó pillanatban meg-fékezni s mivel a kocsi-roncokat csupán hosszas munka után lehetett eltakarítani, a személyvonat négy órai késéssel indulhatott el.

— **Élj boldogul!** Fuchs József szabólegény siránkozva járt-kelt ma délelőtt a rendőrségnél. Nehány sor írást mutatott, amely azzal végződött:

— Tégy úgy, amit jónak látod és élj bol-dogul. Hermin.

A Hermin pedig, aki ezzel a néhány sorral annyi fájdalmat okozott neki, az ő aranyos kis élet-párja volt. Mindössze huszonöt éves vagy talán még annyi sincs. Alacsony termetű gesztenyes haja, sá-padt arcu, tengerzöld szemű asszonyka. Teg-nap ment el hazulról, az örömyölgy-utca 18. szám alatt levő lakásukról. Elvitte a férj viszonságát és 900 forintos takarékpénztári könyvét, melynek helyé-ben hagyta a bucsuzó levelet. Fuchs József a pénz-tárkönyvet nem bánja, csak a feleséget keritsék elő valahonnan.

— **Tüzek.** Miskolczi tudósítónk távira-tozza: Edelény községben tűz keletkezett, mely mintegy husz házat elhamvasztott; Görömbölyön is volt tűz, mely tizenhárom házat pusztított el melléképületeikkel együtt.

— **Halva találtak.** Katona Mihály napszá-most ma reggel, Vágó Mihály kocsisnak a csángó-utcza 6. szám alatt levő lakásán, halva találtak. Tegnep este ment csak oda éjjeli szállásra. A rend-őrség megindította a nyomozást, mi okozta Katona Mihály halálát.

— **Keresnek egy kis leányt.** Még abban a korban van, amelyben a kis leányokat rendszerint megtalálják, ha másutt nem, valami cukros bódé

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Filharmónia hangverseny. Mikor fölszabadult a gondolat, márczius idusán, a muzsák is föllelegzetek. Zenei cenzura a szó formai értelmében sohasem volt Magyarországon, amint hogy másutt sem volt, de rosszul ismeri az a krónikát, aki azt hinné, hogy az abszolutizmus sötét napjaiban szabad lett volna a zenei gondolat. Az osztrák katonai parancsnokok és kerületi főnökök tömegtelen nehézséget csináltak a magyar zenészeknek. Minden, ami nemzeti zene volt, akár színpadra, akár hangversenyterembe való, indexre került. Az előadó művészek programját előzetesen megvizsgálták és ha azon rebellis szám szerepelt (és rebellisnek nézték őket akkor nemcsak a Rákóczi, hanem a Hullámzó Balatont és a többi szerelmes nótát is, amelyben megrezdült a magyar szív), a Militärcommando rögtön betiltotta a hangversenyt. Néha egy-egy művész hamis czímen csempészett be műsorába valamely magyar ábrándot, de a policzia emberei akkor is csak ott leselkedtek a dobogó mellett és a közönség első tüntetésére rögtön feloszlatták a csendbontó gyülekezetet. Az illető zongoraművész vagy hegedűs pedig másnap kora reggel már ott találta szállójában a végzést, hogy huszonnégy óra alatt hagyja el a várost. Mikor tehát a szabad gondolat ünnepeit üljük, a zeneművészetnek is, amely mint minden művészet szellemi ingredienciákból áll, teljes oka van arra, hogy az ünneplők közé álljon. A filharmóniai társulat ennél fogva helyes sugallatnak engedett, midőn mai utolsó hangversenyének a márcziusi ünnep alkalmából nemzeti karaktert adott. A Berlini által fényesen hangszerelt Rákóczi indulóval kezdték és ezt a közönség viharos tapsaira rögtön meg is kellett ismételnie. Hallottuk azután Mosonyi Mihálynak egy bangulatos, meleg kompozícióját, amelyet ő „Széchenyi-gyászhangok“-ra keresztelt. Mosonyi is, mint Erkel és Doppler, németül beszélt, de magyarul érzett és nemzeti zenét írt. Ma (nem először) bemutatott műve mély és őszinte hatást keltett. A hangversenyen megismerkedtünk Wittek Antallal, egy berlini hegedűssel. Neve a művészvilágban még nem forog közszájon, de kétségkívül már a közel jövőben népszerű leendő. Brillians technikával játszik, tónusa nem széles és változatos, de finom, nemes, és kifejező ereje nagyon jelentékeny. Brahms ijesztően nehéz d-dur versenyt adta elő és a közönség rendkívül zajos tapsaira ráadásul Bachnak még ennél is ijesztőbb „Chaconne“-ját. A hangversenyt Beethoven csodaszép nyolczadik szimfóniájával fejezték be, amelynek aranyos vigágában mindenki gyönyörrel elmerült. Erkel Sándor ezt is, az előző számokat is mestéri módon dirigálta. m. g.

* Jótékonycélú előadás. Az az előadás, amelyet a Fővárosi szegény gyermekkert-egylet javára szombaton a Vígsházban rendeznek, gazdag programjával nagyban fölkelte a közönség érdeklődését. Az érdekes est így a jótékony cél javára szép eredménnyel kecsegtet. A Trilby című szerepet ezen az estén Küry Klára játsza és ő énekel a harmadik felvonásban az „Au clair de la Lune“ kezdetű dalt is. A hangversenyben részt vesz Szilágyi Arabella operanékesnő, aki egy opera-áriát és több új magyar dalt énekel, továbbá Révy Aurélia, a Népszínház tagja, aki a Czinka Panna nótáját énekel az „Ezer év“-ből.

* A szabadság ünnepe. Kozma Andor nagyhatalásu alkalmi művét ma este adták elő harmadszor a Vígsházban. Erre az előadásra a színház igazgatósága meghívta a diákszövetség vidéki tagjait, akiknek számára Herczegh Mihály rektor kezéhez kétszáz jegyet juttatott.

* Schrödter dalestélye. Schrödter Frigyes kamaranékes dalestélye, amely április 6-án lesz a Vigadóban, igen érdekességnek ígérkezik. Ezen az estélyen Schrödter a legkiválóbb szerzőktől és pedig Schumanntól, Brahmtól, Schubertől, Rubinsteinől, Griegtól és Mascagnitól dalokat, azonkívül Leoncavallo legújabb operájából, Tschalkovszky „Pique-Dame“ és Massenet „Sappho“ című dalműveiből ariákat fog énekelni. Az előjegyzett jegyek márczius 19-től kezdve a „Harmonia“-nál átvethetők.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

Ezernyolczsáz Negyvenyolcz.*)

„Szélem táruj!“ — kiálták a magyar írók a szabadságharc előttünk immár bezárt korszaka felé, mint az Ezeregyéjszaka dervise a rejtélyes barlang búvászóra nyíló ajtajához. Sime, a költő szava varázsszó. Lehullottak a zárok, megnyiták a sírok, lepatlantak a koporsók födelei és feltámadtak a halottak: a szunnyadó eszmék és a holt emberék.

„Táruj fel!“
A korszak megnyitja lelke mélyét. Egy chaoticus világ az. A tespedés lomha vérével viv a megfrissülő, új, eleven életerő.

Egy emberben bugygyan ki minden ereje, Széchenyiben. De ő aztán előnti az egész nemzetben. Füzetei, könyvei bejárják az országot, szava meghódítja a tekintetes Karokat és Rendeket s a nemzet felpeszűl eszméin. Ő a 48-iki forradalom legelső előharczósa.

Nemsokára támad mellette egy hős, egy daliás szép férfialak, nem a meggyőző hanem a viszálykodó, nem a megalkuvó, hanem a harczuló, nem a türelmes, hanem a türelmetlen, szilaj magyarok fajtájából. Ez a legutolsó Rákóczi: Kossuth Lajos. Kiragadja Széchenyi kezéből a lobogót. Ódon, roskadozó bástyáinkat védjük-e, mikor támadhatunk, könyörögnünk-e, midőn jogunk van követelni? Előre! kiáltja a nemzetnek, s a főrendeknek: az eddig vezető osztálynak, oda kiáltja a nagy sententiát: „Veletek és átalok, ha akarjátok, nélkülöletek, sőt ellenetek, ha kell!“

A szabadságharc eszméjének szentháromsága támad; az országgyűlésen Kossuth, a költészetben Petőfi, a csatatéren — Bem-e, Görgei-e, Damjanich-e? Sokan.

Igy áll be a XIX. század első felének végén a magyar nemzet ujjaszületése, politikában, költészetben, államban és társadalomban. Valóságos renaissance ez a magyarságnak. Megújult a magyar öskor, föltámadtak a daliás idők hősi erényei, a költészetben a nemzeti ritmusa politikában, a nemzeti függetlenség és nemzeti nyelv, a piacon a magyar pénz.

Ezt a megújult nemzeti életet mutatja be az az új könyv, melyet a nagy korszak eleven tanúja, Jókai Mór, két fiatalabb író társának segítségével szerkesztett. „Ezernyolczsáz Negyvenyolcz“ a czíme, s az 1848—49-iki két év története a tartalma. Nincs ez időnek nevezetesebb alakja, eseménye, okirata, amelyet a könyv képen, hasonmásban be ne mutatna. A czimlapon egy fényes írói gárda névsorát olvassuk, ezek írták a könyvet: „Hársony István, Beöthy Zolt, Hampelné Pulszky Polyxena, Heller Henrik, Ignotus, Inczedy László, Kazár Emil, Marczali Henrik, Mihailovich István, Mikszáth Kálmán, Sebők Zsigmond, Szilágyi Sándor, Timár Szaniszló, Varga Ottó, Voinovich Géza.“

Tudós, történész, író, költő, minden van közöttük. Könnyű és élvezetes, de tartalmas és gondos szöveg van minden egyes kép alatt, az időrendben elhelyezett csata- és arcképek mellett, úgy, hogy e képekből és a szövegből a szabadságharc egész története élénk áll, a maga teljességében és valóságában. Hü és pontos adatok a legújabb kutatások és eredmények nyomán, tesszik a könyv szövegét. Nagynak élvezet, gyereknek tanulság a könyv, mely drámai formában nyújtja a történelem egy kiváló korszakát, a modern kor mythikus éveit.

A könyv nem is záródik be a forradalommal, a Bach-korszakkal és az emigráció történetét is tárgyalja röviden, legvégén pedig becses összefoglaló tanulmány van Marczali Henrik tollából. Még a kiegyezésről is esik szó; az öreg Deákról Mikszáth Kálmán áldott humora mond el két kis történetet. Nincs helye annak, hogy egy ily gazdag műből egyes részeket kiemeljünk. Ringeteg új anyag van a képekben és pedig oly anyag, melynek a szak-

*) Ezernyolczsáz Negyvenyolcz. Az 1848/49-iki magyar szabadságharc története képekben. Ezer képpel szerkesztették: Jókai Mór, Bródy Sándor, Rákosi Viktor, Révai Testvérek Irodalmi Intézet Rézárnytatású kiadása. 1898.

ember is hasznát veheti. A könyv, azt hisszük, tulajdonágánál fogva a középiakolai tanításnál szerepet játszhatna.

A szerkesztőknek a gondosságért, a kiadónak áldozatkészségükért, valóban köszönettel tartozunk. Volt bátorságuk egy lettűnt korszaknak oda kiáltani a búvászót: „Táruj fel!“ — és úgy kiáltani oda hogy fogantatja legyen.

„Táruj fel!“ Most mi kiáltjuk ezt a magyar közönség szívéhez, a magyar házak ajtaihoz, hogy a szabadságharc e legméltóbb megünneplése előtt nyiljanak meg szívek és ajtók egyaránt, hogy a könyv bevonuljon mindenüvé, mert ez mindenütt otthon van, hiszen mai életünk alapjait jelenti.

„Tárujlatok fel!“

FŐVÁROS.

(A kirakatok lámpái.) A tisztí főorvosi hivatal előterjesztést tett a tanácsnak, hogy a kirakatok lámpáit a gyalogjárótól legalább harmadfél méter magasra tésse, mivel most nagyon rontják a járókelők szemét. A közrendészeti bizottság, amely, úgy látszik, jobban ért a szembajokhoz, mint a tisztí főorvos, a mai ülésén azt mondta az előterjesztésre, hogy — fölösleges az egész dolog. Majd még a főváros gondoskodik, hogy lakóinak jó legyen a szeme. Még csak az kellene.

(A tüzijáték.) A főkapitány megbüntetett valakit amiatt, mert egy sétatéren előzetes engedély nélkül tüzijátékot rendezett s egyuttal rendeletet is csináltatott a közhelyeken való tüzijátékokra nézve. A rendelet átküldötte a közrendészeti bizottságnak, avégett, hogy ennek alapján esetleg a köztörvényhatóság szabályrendeletet alkothasson, A bizottság azonban nagyon vegyes véleménynyel fogadta és fölkifogása az volt, hogy a rendőrség a tüzijáték rendezőt kihágás czímen a közrendészeti bizottság meghallgatása nélkül büntesse. Végére mégis csak tudomásul vették a főkapitányság intézkedését, mivelhogy azzal se sokat változtatnak a dolgon, ha nem veszik tudomásul.

(A számozatlan bérkocsik.) Rendkívül sok volt a baj velők és ezért a főkapitány, a belügyminiszter beleegyezésével megrendszabályozta őket. A közrendészeti bizottság emiatt ma nagyon megnehezített a főkapitányra. Matusk Alajos alpolgármester és Lung György tanácsnok egyformán konstátálták, hogy mióta Rudnay Béla a főkapitány, azóta állandóan van valami konfliktus a főváros és a rendőrség között. Most is szabályrendeletet csináltatott a számozatlan bérkocsikra, holott ehhez még a belügyminiszter utasítása alapján sem volt joga, mert tudnia kellene neki is, hogy szabályrendelet csak a köztörvényhatóság adhat ki. A bizottság föl is kéri a tanácsot, hogy a szükséges szabályrendelet tervét minél előbb készítse el.

VIDÉK.

(30.000 iskolakerülő.) Tóth József királyi tanácsos, Pest vármegye tanfelügyelője, most nyújtotta be a közigazgatási bizottság felé a megye népoktatásának s a kisdödvásnak állapotáról szóló jelentését. Eszerint a megyében 684,293 lakos mellett 143,194 tanköteles volt (1887-ben 84,435). Az iskolakötelesek közt volt 7—12 éves 50,430 fiú, 50,871 leány; 13—14 éves 22,462 fiú, 19,431 leány. Vallás szerint: római katolikus 98,294, helvét hitvallásu 30,248, ágostai hitvallásu 9820, izraelita 8235, s többi vegyes. Anyanyelv szerint 119,251 magyar, 18,308 német, 4196 tót. Iskolába járt összesen 109,120, az iskolakötelesek 76,20 százaléka. Valamennyi vallásfelekezetben vannak iskolakerülők, de különösen a római katolikusok közt, ahol 98,294 tanköteles közül csak 69,545 járt iskolába, tehát majdnem 30,000 iskolakerülő van. Még az izraeliták-nál 4295 iskolaköteles van kimutatva a iskolába járt 4272, tehát a tanköteleseken kívül is jártak 37-en az iskolákba. Nyolcz hónapig járt iskolába 99,012. Könyve volt a tanuláshoz 107,769 gyermeknek. Irni és olvasni jól tudott 13,657 12 éves tanuló. A megye területen volt 624 iskola, ebből 610 elemi (1876-ban csak 353 iskola volt). A tanítás nyelve magyar 560 napsikolában, német-magyar

Előfordult eladások rozsbán.

Table with 7 columns: mennyiség másnában, ó vagy u, származás, minőség megj., áradási hely, ár, netto 100 kg-ért, Képző vagy 3 óra.

Hivatalos jegyzések rozsbán.

Table with 5 columns: ó vagy u, faj, hektoliterenkint súly kilogrammban, 100 kilogramm készpénz ára, értig.

Raktárállomány rozsbán: A közraktárban 20.700 métermázsza; a nyugati pályaudvaron 1647 métermázsza.

Határidőüzlet rozsbán. Tavaszi rozsbán kevés forgalom volt, az árak nem változtak, őszi rozsz keresett.

Előfordult határidőkötések rozsbán.

Table with 6 columns: Határidő, Kezdeti forgalom, zárlat, Kezdeti forgalom, zárlat.

Hivatalos határidőjegyzések rozsbán.

Table with 5 columns: Határidő, márczius 16-án, márczius 13-án, márczius 16-án, márczius 13-án.

Takarmányfélék.

Készárüzlet takarmányfélékben. Zab, árpa, tengeri változatlan, a kínálat és a kereslet egyaránt gyenge.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Table with 7 columns: Mennyiség másnában, ó vagy u, faj, minőség, áradási hely, ár, netto 100 kg-ért, Képző vagy 3 óra.

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Table with 5 columns: Ár, ó vagy u, Faj, Hektoliterenkint súly kg-ban, 100 kg. készpénz, értig.

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 14.200 métermázsza árpa, 6000 métermázsza zab, 26.200 métermázsza tengeri. A nyugati pályaudvarban 2502 métermázsza árpa. A Silosban 3600 métermázsza tengeri.

Határidőüzlet. Tengeri és zab irányzata szilárd, különösen a zabárak emelkedtek.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Table with 7 columns: Ár, Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Déltáni tőzsde.

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Table with 6 columns: Ár, határidő, déli tőzsde zárata, márcz. 16-án, márcz. 13-án, készpénz, árfolyamok.

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi márczius 16. 14. este 6 óráig márczius 15. este 8 óráig Budapestre vasúton és hajón érkezett s innen elszállított gabonakiviteléről és a budapesti fővármihatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közzé:

Table with 6 columns: Ár, megnevezése, Érkezett, Elszállított.

b) átmeneti forgalomban

Table with 7 columns: Buza, rozsz, árpa, zab, tengeri, összesen.

a) fővármihatalnál előjegyzett:

Table with 4 columns: Ár, megnevezése, Visszkivétel, Ár, megnevezése.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, márczius 16.

A mai tőzsdén az érdeklődés első sorban néhány helyi érték felé fordult és ezeknek keresettsége is Bécsből indult ki. Ott kezdtek előbb híresztelni, hogy a magyar kőszénbányák kartellbe szándékoznak lépni és hogy ez iránt az első megbeszélések már meg is történtek.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 380.25—380.50, Osztrák hitelrészvény 363—362.55, Osztr.-magyar államvasut 339.75—339.90, Salgótarjáni 594—604.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 362.70, Magyar hitelrészv. 380.—, Aranyjáradék 121.40, Koronajáradék 99.40, Leszámitoló bank 251.75, Jelzálogbank 262.75, Rimamurányi 246.50, Osztr.-magy. államvasut 339.75, Ipar- és kereskedelmi bank 103.50, Déli vasut 78.25, Villamos vasut 275.75, Közuti vasut 398.75.

A déli tőzsdén előfordult kótesek: Kereskedelmi bank 1404—1405, Salgótarjáni 603—615, Közuti vasut 399.50—400.75, Magyar hitelrészvény 380.—380.50, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 103.25, Magyar jelzálogbank 263, Magyar leszámitoló bank 252.50, Osztrák hitelrészvény 362.45—362.85, Osztrák-magyar államvasut 339.65—340.10, Országos központi takarékpénztár 805.—, Kőbányai téglagyár 763—765, Drasche 842.—, Általános kőszénbánya 117.—, Általános kőszénbánya 1898-ki kibocsátás 108.—, Ujlaki téglagyár 249—250, Budapesti villamosági 120.—, Csukoripar 144.75—155.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.50—2 frt; 8 napra 5.—6.— frt; márczius utóljára 6.—7.— frt.

Déltán 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with 3 columns: márczius 16., márczius 15., márczius 16.

Az utótőzsde jobb, Berlinre szilárd maradt. Osztrák hitelrészvény 362.70—363.30, Magyar hitelrészvény 380.50—380.75, Jelzálogbank 263.50—264, Osztrák-magyar államvasut 340—340.26, Villamos vasut 279—279.80, Salgó-tarjáni 615—637, Közuti vasut 401.50—405.25 forinton kötött.

Déltán 4 órakor zárulnak:

Table with 3 columns: márczius 16., márczius 16., márczius 16.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, márczius 16. Zsiradékáruban a forgalom csekély és az árak nem változtak, Szilva csendes irányzata, boszniai árú kevésselelelesőbbodott. Szilvaiz szokványáru 11.60 forinton kötött.

Hivatalos jegyzések.

Table with 5 columns: Faj, Ar 100 kilogrammként, Ár.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, márcz. 16. A vásári forgalom: Használ a forgalom élénk, árak: szilárdak. Baromfi-nál csendes, árak emelkedtek. Halban élénk, árak emelkedtek. Tej és tejtermékek-nél élénk, Tojásnál csendes, árak csökkentek. Zöldesnéél csendes. Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csendes. Időjárás: borult enyhe. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Has. Marhabusz hátulja I. 46—58 frt, II. 40—46 frt. Birkahusz hátulja I. 36—38 frt, II. 28—36 frt. Borjúhús hátulja I. 50—60 frt, II. 40—50 frt. Sertésbuz elsőrendű 56—57.0 frt, vidéki 50—54 frt. (Minden 100 kilonkint.) Kolbász füstölt 70—80 kr (kilonkint). Sertészszir hordóval 57.0—57.0 frt (100 kilonkint). Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.40—1.80 frt. Csirke 1 pár 1.20—1.40 frt. Lud hizott kilonkint 60—65 kr. Különfélék. Tojás 1 láda (1440 db) 29.0—30.5 frt Sárgarépa 100 kötés 1.40—4 frt. Petrezselem 100 kötés 3.00—6.00 frt. Lenecsé m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 8—12 frt. Paprika I. 100 kiló 30—45 frt, II. 18—30 frt. Vaj közöns. kilonkint 95—99 frt. Vaj-tésa kilonkint 1.10—1.20 frt. Burgonya-rózsá 100 kiló 2.60—3.20 frt. Burgonya sárga 100 kiló 2.65—3.20 frt. — Halkák. Harcsa (élő) 0.70—1.00 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.60—1.00 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.45—0.60 frt.

Szesz.

Budapest, márczius 16. Kontingens nyersszesz jegyzése 19.26—19.50 forint. Irányzat változatlan. Finomított szesz nagyban 56.75—57.—, Finomított szesz kicsinyben 57.25—57.50, Élesztő-szesz nagyban 56.75—57.—, Élesztőszesz kicsinyben 57.25—57.75, Nyersszesz adóva nagyban 56.—56.1/2, Nyersszesz adóva kicsinyben 56.25—56.50, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 16.—16.25, Denaturált szesz nagyban 21.—21.25, Denaturált szesz kicsinyben 21.50—22.—. Az árak 10.000 literfokonkint hordó nélkül, ab vasut Budapesti, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, márcz. 16. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 19.90—20.10 forinton kelt el. Prága, márcz. 16. Adózott tripló szesz 55.50 55 1/2 frtig. Adózatlan szesz 19.— frtig kelt el azonnali szállításra.

Trieszt, márcz. 16. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenkint nagyban 12 forint azonnali szállításra.

Berlin, márcz. 16. Szesz helyben 44.20 márka = 25.95 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint a 10,000 literszázalék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Stettin, márcz. 16. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 43.20 márka = 25.36 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Boroszló, márcz. 16. Szesz (50-es) pr. Aprilisra 63.20 márka = 37.10 frt; szesz (70-es) pr. Aprilisra 43.50 márka = 25.54 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Hamburg, márcz. 16. Szesz márcz.—ápril 21.50 márka = 12.63 frt; ápril—májusra 21.50 márka = 12.63 frt; május—júniusra 21.25 márka = 12.48 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 forint.

Páris, márcz. 16. Szesz folyó hóra 45.25 frk = 23.86 frt; Aprilisra 45.— frk = 23.72 frt; májustól 4 hóra 44.25 frk = 23.83 frt; négy utolsó

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. márczius 16-án.

Main table containing market data for various securities, including gold, bonds, and stocks. It is organized into multiple columns and sections such as 'I. Államadósság', 'II. Más közkölcsönök', 'III. Záloglevelek és kölcsönkötvények', 'IV. Előbbeségi kötvények', 'V. Bankok részvényei', 'VI. Takarékp. részvényei', 'VII. Biztosító-társ részv.', 'VIII. Gőzmalomok részv.', 'IX. Bányák és téglagy. r.', 'X. Vasúti és gépp. r.', 'XI. Könyvnyomdak r.', 'XII. Különböző váll. részv.', 'XIII. Közleked. váll. részv.', 'XIV. Sorsjegyek', 'XV. Pénzmekek', 'XVI. Váltók árfolyamai (látra)', and 'XVII. Határidőre kötött értékp.'. Each entry includes details like issuer, amount, and current market price.

A 7-vel megjelölt értékpapiroknál, melyek 1897. évi nem voltak, azaz az utolsó évi értékre vonatkozólag értendő.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levéلبélyegekben vagy postautalványon.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címzet is közli a hirdetésben, vagy a választ post-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kinttartódíjjal ellátandó. — Csiszert az apróhirdetést postautalványon beküldeni, a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget a levéلبélyegkel beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

az

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvétetnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő útleletekben:

- I. ker., Tárnok-utca 22. özv. Balaszcits Györgyné... II. „ Fő-utca 7. sz. alatt Eisenbach Vilmos... IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. Szántó Mór... IV. „ Farsich-bazár Déval Józsefné... IV. „ Petőfi-tér 3. szám Nemetsk A. J... V. „ Nagykorona-utca 20. sz. Löwinger Gyula... V. „ Dorottya-utca 13. sz. Well Vilmos... V. „ Váci-körút 6. szám Moren Janka... V. „ Lipót-körút 22. szám Wellák Zsigmond... VI. „ Teréz-körút 54. szám Breuer nővérek... VI. „ Andrássy-ut 48. szám Kohonczy Ilona... VII. „ Erzsébet-körút 50. szám Heisler Róza... VII. „ Erzsébet-körút 7. szám Freund J... VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. Sopronyi V...

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

LEVELEZÉS.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelensései számított négy hét alatt címzettje el nem viszi, a kiadóhivatal megsemmisül.

- Jobbeknek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Független. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Vigkedélyű. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Rokoinannál. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... S. D. 188. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Rókuska. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1...

HÁZASSÁG.

- Jsmeretség. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Komoly szándékom. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Fővárosi nagy butorcég. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Szép, jó nevelésű. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1...

ALLÁST KERES.

- Csinos intelligens. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Szakácsnő. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Magyar nemes családból származó intelligens, szorgalmas, szép irású fiatal ember, keres segédkönyvtáros állást. Szives levéلبélyeg mellékeléssel kéri a kiadóhivatal. 2010-3... Magányos. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Allást keresők! Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1...

- Fiatallány. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Gargon lakással bíró. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Uri családból. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1...

ALLÁST KAPHAT.

- Nevelőnök. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Okleveles. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Német vagy francia bönne. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Nevelőnök. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Egy igen praktikus. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Házgondnok. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Házmeester! Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1...

OKTATÁS.

- Házitanítónak. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Fiatal gymnasista tanuló. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Gyakorlott okleveles gyermekkertész. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Czimbalmozni! Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1...

BIRTOK ELADÁS.

- Vidéki. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1...

TELEK ÉS HÁZ ELADÁS.

- Kipesten egészen. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Háztelkek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Gyönyörű. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Eladó. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1...

ELADÁS.

- Butorok. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Régi faiskola. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Díszfák. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Szépséges kert. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Sakatos és kerékpárjavító. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Valódi. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Egy igen jó. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Nagy iróasztal. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Gyógyszerárak. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Eladó. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Kintülő Schweighofer-féle. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Elegáns butorok. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1...

VÉTEL.

- Földszintes. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... A Teréz- vagy Erzsébetvárosban. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Jó pedálos cimbalom. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1...

- Rákospalotán. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Veszek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Házát. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Jó karban. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1...

KIADÓ SZOBÁK.

- Külön bejáratu. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Utcai szoba. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... 25 frtért. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Belvárosban. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Szépen. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Különbejáratu. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Kiadó. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Két udvari szoba. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Elegáns butorozott. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... A Nemzeti színház. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... 2 udvari. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Kényelmesen. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Utcai. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Szoba. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1...

LAKÁS KÉRESTETIK.

- Keresek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Péczelen. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Lakást keresek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Május 1-ére. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1...

SZOBA KERESTETIK.

- Butorozott. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Butorozott. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Lakást keresek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Szépen butorozott. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1...

HITEL-PÉNZ.

- Amortizációs. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1...

KÖNYVEK.

- Eladok. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1...

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

- Kiadó. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Műhelynek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Régi jó hírnévnek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1...

KÜLÖNFÉLE.

- A legjobb. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Jgen ügyes. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Úgyes fodrásznő. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1... Egy igen nagy. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1...

MINDENFÉLE.

A civilizálódó pillangók. Most, hogy a rügyfakasztó kikelet beköszönt és nemsokára színes pillangók fognak szálldogálni a virágos, tarka réteken, alkalmoszerűnek tartjuk, hogy egy legalább is különös kísérletezés eredményéről beszámoljunk. Régóta törték már azon a fejüket tudósok és laikusok egyaránt, hogyan lehetne a pillangókat hozzászoktatni a szoba levegőjéhez. A sok kísérlet közül azonban egy sem sikerült egészen, mert a szegények már késő ősszel elpusztultak. Egy kisasszony, a délfranciaországi Orange városban, megtalálta a konzerválás helyes módját és az egész történetet egy francia lapban a következőképen beszéli el:

— Egy üvegkalitkában helyeztem el öt nagyon szép, ritkafajú pillangót és minden nap friss virágokat adtam nekik. A szépséges jószágok nagyon vigan voltak és nem is mutatták, hogy a fogság fáj nekik. Mikor a virágokat beteszem nekik, mind oda-röpülnek az ajtóhoz, sőt egyik-másik ki is száll és bizalmasan letelepszik a karomra. Ha ilyenkor a szobában van a macska, akkor össze-vissza röpködnek a szobában, hogy a macskát bolondítsák. Ugrál is utánuk a bohó czicza, de persze, röpkölni nem tud! Mikor aztán megelégték a mulatságot, akkor szépen visszaszállnak palotájukba. Így élnek nagy vigan a kis pillangók a mindig egyenlően fűtött szobában. De ha borús idő van, akkor ők is szomorúak. Olyankor összehúzódnak kalitkájuk egy sarkában s még akkor sem vidulnak föl, mikor a virágjukat kapják. Első ízben nagyon fájt nekem, mikor ilyen világfájdalmas hangulatban találtam őket, de aztán kifundáltam a módját, hogyan lehet őket ilyenkor fölvidítani, kevés levendulát vagy kölni vizet csöpögtetek egy szivacsra, azt beteszem a kalitkájukba s alig üti meg az orruk a jó illat, máris jókedvre derülnek, röpködnek, ugrálnak. Színüket és frissességüket teljes pompájukban megtartották, úgy, hogy most, több hónapi rabság után is olyan szépek és egészségesek, mintha tegnap fogták volna őket. Remélem, hogy ha eddig életben maradtak, már csak megérik a szép tavaszt is, mikor számtalan sok tarka, himesszárnyu ifju pillangó fog szálldogálni a virágos, színes réteken.

Tevék Klondykében. Hagenbeck Károly hamburgi szállító egy angol kutatónak azt az ajánlatot tette, hogy Klondykében eredeti módon szervezi a szállítást. Ő ugyanis tevékkel akarja megkönnyíteni a szállítást.

„Klondykében a legalkalmasabb teherhordó — írja Hagenbeck — a nagy szibériai teve. Ezek az állatok mindennemű árut visznek Chinából Oroszországba, a szibériai hideget ép úgy elviselik, mint a legnagyobb forróságot. Nincs szükségük az istállóra, hanem szabad ég alatt is meghálnak és ha épen kell, a mély hóban is. A szibériai klíma ugyanolyan, mint a klondykei és ezek a tevék megelégednek a legszerűbb táplálékkal is. Őt-hat mázsa terhet elvisznek. Hegyeket másznak és a síkságon jól haladnak. És nem nehéz beszerezni ezeket az állatokat. Annyit eladhatok, amennyire szükség van és egy-egy erős tévét Londonba 45 font sterlingért és Newyorkba vámmentesen 60 font sterlingért szállítok. A tevékkel már legközelebb kísérletet tesznek Klondykében.

A jótékony palotája. Derwies Vera grófnő, a pétervári arisztokrácia egyik dúsgazdag tagja, nagy palotát építtetett kizárólagosan jótékony célra. A házban egy nagy terem van, amely hatszáz emberre van számítva; itt kétszer hetenkint tudományos előadásokat és koncerteket szoktak tartani. Egy más teremben női kézimunkát tanítanak, a harmadikban zongorák vannak azoknak a zenei iskolai növendékeknek, akiknek nincs otthon zongorájuk gyakorlásokra. Azonkívül nagy könyvtár is van az épületben, amelyből ki is kölcsönöznek könyveket. A második emeleten festő- és szobrász-műtermek vannak, amelyekben szegényorsu tehetséges fiukat képeznek ki elsőrendű művészek. Az összes helyiségek tökéletesen modern berendezésűek és a pétervári szegényekre sok jótett árad a Derwies kisasszony palotájából.

AZ ÚJ ZRINYIÁSZ

(Politikai és társadalmi tréfás rajz.)

Írta: MIKSZÁTH KÁLMÁN. (23)

MÁSODIK RÉSZ.

VII. A poézis.

Szarkák! Ti csacsogó, kedves jószágok, röpjületek ma a zöldfa-utca egy házára, ahol a Rózerék laknak. Láttatok már valaha kémenyt olyan vidáman füstölögni, láttatok már embert olyan kevélyen lépegetni haza a templomból, mint Rózer urat? Meg-megáll utközben nyájasan beszélgetni egy-egy ismerőssel, de nem sokáig, csak egy vagy két percig, ameddig elmondhatja: „De, jaj, sietnem kell haza, mert gróf Zrinyi Miklóst várom ebébre.”

És már a hét elején kezdődött a nagy boldogsága, az övé, meg a Rózer-mamáé. Összekombinálni az ebédet, scampikat rendelni Fiuméből, kaviárt Orsováról, sajtot Fogarasról, fehér cipót Rima-Szombatból, szőlőt Velenczéből. Aztán volt egy nagy gourmandismerőse, egy bonvivant porosz herczegnek az ex segéd-tisztje, egy nyugalmazott vén fereg, aki mindent megkóstolt, ami jó van a világon. Őt is fölajakurászta Rózer ur valahol a Nagymező-utcában és az italműiek iránt tudakozódott, kérdezvén őt kerülgető uton, hogy mit tart a legurasabb italnak.

— Az igen relativ dolog — mondá a szájjával esettentgetve, lovag Schmitt. — Atyám, néhai lovag Ulrik Schmitt, egy csésze théát készített egy nap Suezben, barátjának: Sir Ralph Abercombrenak, aki az angol sereget vezette a francziák Egyiptomból való kiszorítására. Atyám leleményes ficzkó volt, Rózer ur. A csésze théához a Gangesből, a Themseből és Nilusból szerzett egy-egy kis vizet az onnan jött és ott horgonyzó hajókról s ezek közé ausztráliai kokuszdiót és amerikai nádmézét kevert — úgy, hogy mind az öt világrész képviselve volt a csészében. Biztosítom őnt, uram, hogy a théa nem volt jobb, bármely más théánál, de Sir Abercambre bizonyára nagy élvezettel szüresölte azt.

Még sok csudálatos italtól és folyadékról emlékezett meg Schmitt kapitány, míg végre megállapodtak a Pommery-secben, a Rothschild-Moutonban és a Chablyban. Egy kis tokaji persze szinte nem árt. De bármennyit fáradt is Rózer ur és Rózerne asszony, mindent bőven kárpótolt azon perc eddessége, midőn végre Georges belépett a szalonba és az összegyűlt vendégek nagy meglepetésére (mert Rózerék az effektus nagyságára dolgozván, csak épen ezeknek nem árultak el a nagy titkot) jelenté méltóságteljes ünnepélyességgel:

— Gróf Zrinyi Miklós és Juranics Lőrincz urak.

Ah! röppent el minden ajkon. A szép Bobor ezredesné halkán felsikoltott, forró és piros lett a képe, mint a láng. Rózer mama ijedten kapott a frizurájához s mint valamikor hajadon korában, megnyalván ujjait, azokkal egyengette simára. Georges egy igen szigorú pillantást vetett rá. Rózer kirohant a vendégek eleibe, mint egy bolond. A szegény kis Anna pedig, akire senki se figyelt, olyan fehér, lett mint a fal.

— Isten hozta! Oh, isten hozta!

Maga az ezredes is glédába állott, mintha egy Feldzeugmeister beléptét várná.

De hát hiszen épen az volt a Zrinyi egyéniségének varázsa, ha belépett valahova, hogy úgy tűnt fel, mintha mindig ott lett volna. Rokonszenves volt, szinte enniváló. Könnyed

fiatalos mozdulatokkal. Oly egyszerű és mégis látszott rajta a nagy ur, az oligarcha.

— No hát, eljöttem, mondá, kordialisan nevetve és a Rózer ur kezét megrázva még odakünn — és ha jó lesz az ebéd, akkor megcsináljuk a szerződést a házra.

Rózer ur arcza sugárzott.

— Oh, ne is tessék említeni... Ne is tessék. Kinevetnének, ha megtudnák. Oh, nagy szerencse, nagy szerencse. Hát hiszen majd megegyezünk. Mindenesetre megegyezünk. Csak ne tessék említeni.

Olyan zavarban volt, nem hogy a vendégeit eresztene elől, maga futott be előre, mint egy uszkár s nagy szemőideit jelentőség-teljesen mozgatva, hangosan kiáltá a lányoknak (ugyanis ott volt a Sartory Pál két kisasszonya is):

— No, jön ám egy szép fiatal ember! Hm.

Már ott is volt a szép fiatal ember, Juranics s maga is hallotta a Rózer ur felkiáltását. Zrinyi a háziasszonynak mondott, néhány udvarias szót, a szegény teremts nem tudta, mit tegyen, keresztül-kasul futkosott a székek közt, hogy melyik a legszebb, legérdemesebb (notabene egyforma sárgaselyem székek voltak a szalonban), aztán felkapván egyet, fölemelte és megfujta, a kendőjével lecsapkodta róla a port, pedig nem is volt poros s úgy vitte Zrinyinek, hogy ülésével kínálja.

Ennyi idő épen elég volt, hogy Zrinyi és Juranics megismerkedjenek mindenkivel. Bobor ezredessel is. Zrinyi melegen rázta meg a kezét, ő is eltanult már egy-két ujkori frázist, fölvetett egy kis mázt.

— Sok szépet hallottam vitéz tetteiről — szólt nyájasan.

Mire a goromba öreg ezredes boldogan pirult el s meghajtván fejét, nagynehezen mondta:

— Én is az önéiről.

De a bámulat fogta el, látván, hogy Zrinyi Miklós egyenesen a feleségéhez tart s mint régi ismerősök, kezdenek társalogni. Mordizom adta, hogy lehet ez? A zöldszemű szörny kombinálásra ösztökélte. Nem-e valami fiatal-kori ismeretség? Eh, hiszen Zrinyi háromszáz év előtt élt. Mariska pedig csak harmincznégy éves. De mégis ismerik egymást. Ez tény, ez látnivaló. Megfoghatatlan valami.

Iparkodott is legott a közelükbe férni, hogy miről beszélnek, mert eddig csak egy pár szó ütötte meg a fülét, messziről:

— Mily meglepetés? Hogy jut ide? kérdé a szép ezredesné és szemé, arcza szikrázott, még a rött haja is szikrákat látszott hányni.

— Mert most már én vesztettem el valamit — felelte Zrinyi kedélyesen.

— No, ugyan mit? S az asszony negédesen vetette hátra a fejét.

— Találja ki.

— Miért nem mondja inkább, hogy találjam meg?

És hamisan lesütötte a szemét.

— Hiszen mondanám én — nevetett Zrinyi — de...

— Hiszen találnám én — nevetett vissza a szép asszony — de...

— Eh, csak ez a sok „de” ne volna, ezek az utonálló zsványok, akik akadályoznak, kifosztanak...

— Az enyém nem zsvány — incselkedett az ezredesné, a narancsszín keztyűivel legyézgetve magát kaczerán. — Az enyém csak egy kövér kanonok, aki azzal rémitget, hogy nagyon le kellene hajolni.

— Az ördög vigye azt a kanonokot, rám nézve ő tisztelendősége mégis csak utonálló

Különös párbeszéd volt, senki sem értette a magját, de mégis azt a benyomást tette, mint két damasczén kardpenge, a melyik a másiktól ad szikrát.

Zrinyi elemében volt. Harun Al Rasidnek képzelte magát, aki Giofar vezirével kalandon van, Bagdad egyik külvárosában. Egyszerre megfordult, épen mire odaért az ezredes s észrevevén hogy Juranics Lőrincz már ráakadt a zugligeti kis lányra, maga is oda lépett Rózer Annához s megcsipkedte arcát, öreg bácsi módjára:

— Derék Juranicsom csak mindig megérzi, hol vár rá a legnagyobb veszedelem.

Anna arcza lángba borult, lett fehér rózsából piros rózsza.

— Sokat busult a fiu, maga után.

Anna lehunyta a szeméit, hosszú pillái mint selyemrojtok rezegtek édes arcán.

— Ah, istenem! kicsufolnak — rebegte.

— A holtak nem hazudnak, szép kis hugom.

Aztán sorba vette a vendégeket, mindenkivel váltott néhány szót. Sartory Pálnak, aki már régi ismerőse, elmagyarázta hogy a régi Pest hogyan nézett ki (az öreg Sartory, mint egy kovácsműhelybeli fujtató, folyton sóhajtozott ama régi Pest után), majd Wladával, a doktorral diskurált és Schmitt kapitánnyal, aki szintén jelen volt. De mind ez csak perczekig tartott, mert Georges jelentette, hogy találva van, mire az ebédlőbe mentek a vendégek és helyet foglaltak. Az asztalfőn az ezredesné ült, jobbfelől mellette Zrinyi, balfelől a háziasszony, mellette Bobor ezredes, aztán vegyesen, tarkítva, az elhalt Rózer-gyerekek keresztmamája és a férfiak, Schmitt kapitány, Sartory Pál és dr. Wlada; míg ellenben Juranics a házikisasszony és az egyik Sartoryleány a Zsófi közé került.

Az ezredesné picziny lába mingyárt a leves után a Zrinyi lábára talált valahogy rátevédni, amely tévedés aztán egész a sajtig permanenciában maradt és Szigetvár hős védője igen örült, hogy ez a szokás még ki nem veszett. Csak nemrég is (egy évvel a szigetvári veszedelem előtt) ezzel a selymasággal töltötte idejét egy nagy ebéden, Pozsonyban, Salm grófnál, a Kanizsai Orsolya lábacskájával. Vannak hát halhatatlan szokások. Az emberiség csak a magas régiokban, a felületen módosul, a napfénynél, ahol látják, de örökké változatlan marad, ahol nem látják — az asztal alatt.

(Folytatása következik.)

KÉT ASSZONY

BARANCZEVIC SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszból fordította SZABÓ ENDRE (66)

— Kinek? — kérdezte Vjéra álmosan.
— Hát annak a visszautasított kérőnek?
— Nem tudom. Ez iránt soha sem érdeklődtem.

— No, persze! Azt mindjárt gondoltam. Nem, Matuska, ez az életben elkerülhetetlen. Vjéra nem felelt s tette magát mintha aludnék. Pedig sokáig nem tudott elaludni. Hallotta, amint az óra kettőt ütött, azután három. Ulibina már régen aludt, szétgőrválva a takaróját. A szobában a légnyomástó volt, Vjéra felkelt, kinyitotta az előszoba ajtaját, de azért még mindig kevés volt a kis szobában a levegő.

Vjéra nyitott szemmel feküdt és Doronyiról, a növéreiről és Sztepanics Péterről gondolkozott. Szeretett volna szeretni, érezte is, hogy tudna nagyon szeretni, de ösztöne azt sugta, hogy Doronyinnal nem tudna boldog lenni. Ugy rémltet neki, hogy Doronyin úgy, mint az ő elvtársai, nagyon sokat adnak a személyes s nyugalomra, törekednek a személyes tökéletesedésre, hogy az ő beszédök és a nép segélyezésére irányult törekvéseik nagyon hidegek, nincs bennök az a szivesség, amelyet látni szeretne tőlük, végül, hogy nagyon önhiltek.

— Hát arra, hogy a népen segítsenek, okvetetlenül szükséges hogy ezt mindenkinek elmondják? — tépelődött Vjéra — minek ebből érdemet csinálni és szövetkezetben egyesülni? Vagy csak egyedül ők tudnak az emberiségen segíteni? Vannak ő rajtok kívül is, akik az elhagyatott nép bajaival törődnek, segítségére vannak, mégsem hallani róluk semmit, mert nem beszélnek a maguk dolgáról. Így is kell annak lenni.

Vjéra e tépelődések miatt még sokáig ébren volt s csak akkor aludt el, mikor már behatolt az ablakon a ködös őszi virradat derengése.

VI.

Ma épugy, mint tegnap s tegnap úgy mint egy héttel előbb, egyformaságban telnek a Sztepanics Péter és családja szürke napjai. Nincsenek ennek az életnek nagyobb örömei, de nincsenek nagyobb fájdalmai sem; mindez egyforma, egyhangu, unalmas, mint a pétérvári őszi napok. A kazáni utcának egy nagy házában van a Sztepanics Péterék szállása. A lakás kissé szűk, mikor már három gyerek van a háznál: Nágya, Péter és Vjéra, akik olyan zsvajt tudnak csinálni, hogy nem lehet tőlük szót se hallani, de nem lehet mondani, hogy Sztepanics Péter sokat szenvedne a lakás eme szűk volta miatt. Az ő alkalmazkodó természeténél fogva elérte azt is, hogy a legnagyobb nyugodtsággal dolgozzon a szobájában, jóllehet ugyanabban a szobában csak egy másik asztalka mellett zszibong a gyerekesség, kiabál, dalol, pöröl és sir. Érdekes látni,

hogy a család kedvence, a zsarnok kis Péter követelő hangon hívja fel az apját, hogy ne írjon már mindig, hanem fogja az ollót és nyirjon ki neki papirból babákat, de még érdekesebb, ha az országos dolgokkal foglalkozó hivatalnok, Sztepanics Péter leteszi a tollat, félre teszi az ügyiratokat, s fogja az ollót és töle telhető hűséggel igyekszik papirból lovat és tehenet kinyírni.

Két kis szobán túl, a felesége hálószobájában pedig sikongat és sir az öt hónapos Vjéra s áthallatszik a gyerekkocsi zörgése, amint a kicsit a dajkája vagy az anyja álomba ringatni igyekszik. S mikor a kis szállás összes lakossága elcsendesül az álomban, mikor köröskörül minden elcsendesül, még mindig sokáig eljut a dolgozó Sztepanics Péter füléig a gyerekkocsi kerekeinek egyhangu gurulása s az altató dana.

S ekkor folyik legjavában a munka a Sztepanics Péter íróasztalán. A papirivek egymásután kerülnek elő, gyorsan csattognak a számológép golyócskái* még gyorsabban perczeg a toll a papíron, hosszú, fekete sorokat hagyva maga után.

Az óra éjfélét ütött. Majd egy óra van. A lakás csendes. Még amott a hálószobában is elhallgatott a kocsi-gurítgatás. Időnkint a kimerült Sztepanics Péter leteszi a tollat, hátra dül a székében és meglegedett tekintettel néz végig a munkáján. Azután eltűnődve néz a semmiségbe és mozdulatlanul ül.

Ez a pihenés, de oly rövid, oly jelentéktelen; nem ér rá szervezetét kipihentetni, felfrissíteni. Hosszabb nyugalom és szabad levegő kell arra, azonkívül hosszas, szabad mozgás, az életrend gyökeres átváltoztatása. Sztepanics Péter nem veszette el reménységét, hogy megjön még ez a megpihenés, de ez idő szerint az még csak valami tündéralomképen lebeg előtte. Minden nap, minden órában csak halaszthatatlan, sürgős munkát lát s a munka szükségét, a küzdelmet a szegénységgel, nélkülözésekkel, amelyek egyre jobban nyomják őt s áthatnak a gyerekekre is. Sztepanics Péter egészen átadva magát a létért való küzdelmeknek csak a rövid pihenő perczekben gondol a nagyobb nyugalomra s ujra, ujult energiával folytatja a munkáját ma úgy, mint tegnap, tegnap úgy, mint ezelőtt egy héttel. . . Az idő pedig észrevétlenül fut s ime már öt éve annak, hogy Sztepanics Péter megnősült. A féltékenység hirtelen való megjelenése azon a napon, amelyen felesége felemlítette, hogy Nalhanovval találkozott, éppoly hamar elmúlt, mint ahogy jött s Sztepanics Péter a feleségéhez való viszonyában, úgy látszik, végkép megnyugodott. Nalhanov, ha nem is gyakori, de legalább annyira megszokott vendég lett a háznál, hogy immár nem keltett különösebb gyanút.

(Folytatása következik.)

* Oroszországban a hivatalokban, pénztárakban, kereskedésekben, még a szatócsboltokban is számológépeket használnak.

Olasz cipőárú gyára 645 **Rovatti & Co.**
minden minőségben és formában, fekete, sárga, zöld és lakk.
Csak egy ár
URAKNAK ..... 5 frt
NŐKNEK ..... 4 frt
FIUK ÉS LEÁNYOKNAK ..... 3 frt
GYERMEKEKNEK ..... 2 frt
KIS GYERMEKEKNEK ..... 1 frt
NŐI FÉLCIPŐ ..... 3 frt
BUDAPEST, Kossuth Lajos-utca 4. BUDAPEST.

Előfizetések és hirdetések
felvételnek lapunk kiadóhivatalában
VIII., József-körút 65. szám.

Ha beteg a nő
sok esetben a rendellenes vérzés egyedül okozja. Biztos sikert gyógyít az ellen a „HYDRASTIS LABDAOSOK” Áral adag 2 frt 60 kr., fél adag 1 frt 60 kr.
Vértisztító és bújakoros s egyéb bajokkal pártalan hatású a „Készletben” Ára 1 üveg 3 frt, fél üveg 1 frt 60 kr. Epüdpontja (rosszbetegség) idejéig, mégis szív- és tüdőbetegségekkel is használható a „Készletben” Ára 1 üveg 3 frt, fél üveg 1 frt 60 kr. — Egredni illendő levél. 1 üveg 3 frt, fél üveg 1 frt 60 kr. — Egredni illendő levél.
Váradi-féle gyógyszerár Szolymvárosfalva.

Butort
nagy választékban, asztalos, kárpitozott és szalon-berendezéseket eladok tüzletem feloszlása miatt gyári árban.
Budapesti asztalos és kárpitos
butorcsarnok,
VII. ker., Dohány-utca 2. sz. I. em.

A tavaszi és nyári időszakra való tekintettel
árúháram oly annyira van felhalmozva cipőárúkkal, hogy képes vagyok a tekintetben minden kívánalomnak eleget tenni. Árám oly olcsók, hogy valóban bámulatos.
Férfiaknak.
Csugos cipő, egy darab pitting bőrből 3.-
Borjúbőr betétes cipő 3.25
Borjúbőr, kestyűbőr-szárral, elegáns 3.50
Dívtos barna színű, bergsteiger cipő 4.-
Dívtos barna színű csugos cipő 4.-
Dívtos színű barna borjúbőr, elől kapcsos cipő 4.50
Dívtos zöld színű előlkapcsos cipő 4.50
Dívtos színű barna félcipő 5.50
Szakulak cipő, világosbőr vagy kestyűbőr szárral 4.20
Nőgyűeknek.
Női lacin csugos cipő, 18 cm. magas selyem csug 2.50
Zergebőr csugos cipő 2.-
Dívtos színű barna féltos angol cipő 3.20
Dívtos színű barna gombos angol cipő 3.40
Dívtos zöld színű előlkapcsos cipő 3.40
Női zergebőr gombos cipő 10-12 gomb magas 4. - tiszta-ön-lakból 4.-
Dívtos színű barna félcipő 2.40
Zergebőr regatta-cipő, kőmi való 2.40
Lacin regatta-cipő, kőmi való 2.20
Orléai választék mindennemű dívtos barna és zöld színű, valamint fekete bőr gyermek-, gombos- és féltos-cipőben. — Vidéki rendelések pontosan eszközöltek több száz dívtos ábrával ellátott árjegyzékem ingyen és bérmentve. Tisztelettel.
AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6.
s New-York palotával szemben.

SHINHAZAK.

Budapest, csütörtök, 1898. márczius 17-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Évi bérlet 61. Havi bérlet 19.

A Koronáért.

Dráma 5 felvonásban. Írta Coppée Ferencz. Fordította Abrányi Emil.

Személyek:

István, püspök Brankomir Mihály... Szacsavay Mihályfi... Gyenes Egriessy... Kézde 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 47. Havi bérlet 11.

A troubadour.

Opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzte: Verdi. Szövegét írta: Cammerano Salvatore. Olaszból fordította: Nádaszkay L.

Személyek:

Luna gróf Leocora Arzucena... Beck F. Pewny I. Hülgermann... Kézde 7 órakor.

A babatündér.

Látványos ballet 1 felv. Szerztek Hassreiter és Gaul. Zenéjét írta: Bayer.

Személyek:

Játékereskedő Mindonese... Smeraldi Zolnai... Kézde 7 órakor.

VIGSZINHÁZ.

683. szám. 683. szám.

Couisset ur!

Bohozat 3 felv. Írták: Ernest Blum és Raoul Toché. Fordította Mihály József.

Személyek:

Couisset St. Castel... Hegedűs Mátrai... Kézde 8 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

1848.

(Hadak útja).

Látványos, zenés színmű, előjátékkal, 11 képből. A népszínházi bizottság megbízásából írta és zenéjét szerzte Verő György. A nyitány, mely a népszínházi bizottság által hirdettet pályázaton első díjat nyert, írta és vezényli Barcs László.

Személyek:

Petőfi Sándor... Labinsky Kenedich... Kézde 7 órakor.

VÁRSZINHÁZ.

Nagy bérlet 68. Havi bérlet 6

Nők az alkotmányban.

Vígjáték 3 felvon. Írta: Tóth K.

Személyek:

Bánfalvi Bálint... Vizvári Vizvárné... Kézde 7 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Komáromi M. asszony mint vendég

Aranylakodalom.

1848-1898.

Látványos alkalmi játék nyolcz képből, dalokkal és tánczokkal. Írták: Beothy László és Rákosi Viktor. Zenéjét összeállította: Fekete J.

Személyek:

Koltay Jenő... Molnár L. Hetttyer A. Bessenvei... Kézde 7 órakor.

Szinházi műsorok.

Table with 7 columns: Nemzeti Színház, Vár Színház, M. kir. Operaház, Vig Színház, Népszínház, Magyar Színház. Rows include Péntek, Szombat, Vasárnap d. u., Este.

Finom női fehérneműket és menyasszonyi kelengyéket... Kanitz Ferencz és Tsa szepességi vászon raktára... Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Kőbányai Király Sörfőző

részvénytársaság.

Alaptőke: 4,800.000 korona. Telefon: 61-50.

Maláta-sör.

Bajor módra készült ezen legjobb sörgyártmányunk arra van hivatva, hogy az e nemű külföldi árukat kiszorítsa.

Kellemes zamataja miatt kedvelt üdítő ital és gyógyhatásánál fogva a legelső orvosi szaktekintélyek melegen ajánlják: különösen dr. Korányi Frigyes és dr. Kélli Károly egyetemi tanár urak tanusítják, hogy ezen sör sikeresen használhatóan bizonyult. Idegbajokban, vérszegénység-nél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél maláta sörünk valóságos gyógyszer.

Árak vidékre.

Nagy láda: 60 kis palack 6 frt, betét 4 frt, összesen 10 frt. — Kis láda: 30 kis palack 3 frt., betét 2 frt, összesen 5 frt budapesti vasuti állomásra szállítva utánvétellel. y

Hónapokig eltartható. A ládákért és palackokért adandó 4 frt, illetve 2 frt betétet — azoknak bérmentes visszaadásakor — visszaszolgáltatjuk. Megrendeléseket elfogadjuk: Gyári irodánk Kőbányán. Városi irodánk: VII., Kertész-u. 40. és vidéki raktárosaink. Budapesten kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben.

Kőbányai Király Sörfőző részvénytársaság.

BLICKENS DERFER

amer. gyors-írógép (klaviatur rendszer, mint a Remington, Hammond, Yost) a legujabb. A létező összes rendszereket felülmulja tartósság és megbízható gyors munka tekintetében. Egyszerű, romolhatlan szerkezet. Nincs festékszagja. Írása látható. 60%-al olcsóbb,

SCHULHOF GYULA

V. ker., Váci-körút 80. sz.

Advertisement for 'Tökéletesség' (Perfection) women's hygiene product. Includes image of a woman and text describing its benefits for hygiene and health.

BUTOR

készpénzért, ugyiszintön részletfizetésre legjutányosabban kapható GONDA S. butorraktárában 451 VII. István-tér 7. SZ.

Pénz-

kölcsön mindennemű értékpapírokra, sorajegyekre a legolcsóbb kamattal (visszafelezhető kisebb részletekben) kapható WOHL J. banküzletben Budapest, Ferencz József-tér 3. Diana-fürdő. 650

A magyar királyi államvasutak budapest-balparti üzletvezetősége.

6353/1898. szám.

Pályázati hirdetmény.

A pozsony-nagyszombati vonalon fekvő Szent-György állomásuk létesítendő új felvételi épület, gazdasági udvarok és földfeletti pinnye megépítése körül végzendő munkák biztosítására ezennel nyilvános versenyfolyamat hirdetünk.

A teljesítendő munkák mennyiségére vonatkozó bővebb adatok, valamint az építési szerződés tervezete az alulírott felületvezetőség pályafentartási osztályának hivatalos helyiségében (Teréz-körút 62. sz. I. em. 18. sz. ajtó) és pozsony-komáromi osztálymérnökségünknel (Pozsonyban Hosszu utca 6. sz.) a hivatalos órák alatt megszerkezhetők és az alkalmossal a tervek is megtekinthetők.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb f. é. márczius hó 29. déli 12 óráig általános osztályunk vezetőjénél (Teréz-körút 62 sz. I. em. 6. ajtó) nyújthatók be eme felirattal: „Ajánlat Szent-György állomás új felvételi épületének létesítése körül végzendő munkákra.”

Bánatpénz fejében legkésőbb f. é. márczius hó 28. déli 12 óráig 350 frt azaz háromszázötven forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas érték papirokban Budapest, balparti gyűjtőpénztárunknál (Teréz-körút 62.) lefizetendő. Az értékpapírok a budapesti és bécsi tőzsdék árfolyama szerint, de a névértéket meg nem haladó értékben fogadtnak el.

Posta utánbeküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvények mellett adandók fel. Az ajánlatok között a szabad választási jogot maguknak fenntartják.

Budapesten, 1898. márczius hó 10-én

Az üzletvezetőség

(Utánnomás nem díjazatik.)

Discrót betegségek ellen.

Páratlan sikerű gyógyhatással folytán legmeglehetőbben ajánlható.

Dr. Mitzger Tivadar

hydro-elektrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Teréz-körút 44. I. em.

Az ideg- s nemi betegségek elnevezése alatt rejülő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, makacs hörbajok ifjúkori könnyelműség folytán fellépett bármily nagyfokú gyengeségi állapotoknál az általam alkalmazott Kataphoresis gyógy mód összes gyógymódokat hasonlíthatatlanul s messze felülmulja, a mennyiben gyógyszerektől menten néhány nap alatt gyökeres, állandó s teljes gyógyulást biztosít. Intézetem a modern hygiea és orvosi technika előrendelt vívmányai szerint nagyszabású gyógyteremekkel van berendezve. Tapasztalt, biztos és gyors eredmények folytán homerárium teljes gyógyulás után szethetők. Kérem várótermek. Külön be- s kimenet. Rendelés naponta d. e. 9-1-ig, d. u. 2-8-ig. Levelekre díjmentesen válaszolok.

Advertisement for 'VEREGCSAGIN kiállítás' (Exhibition) featuring a portrait of Napoleon and 'Bem és Petőfi' exhibition. Text includes dates and location: 'Megnyit márczius hó 11-én.' 'Aréna ut 79. Tervelet.' '170'

ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG BUDAPESTEN. I. Tűz-, szállítvány- és jégbiztosítási üzlet.

KIADÁSOK.

Negyvenedik évi zár számla 1897. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

Main financial table for the first company, showing income (KIADÁSOK) and expenses (BEVÉTELEK) for 1897. It includes sub-sections for fire insurance (Tűzbiztosítás), shipping insurance (Szállítványbiztosítás), and life insurance (Jégbiztosítás).

VAGYON.

Mérleg számla 1897. december 31-én.

TEHER.

Balance sheet table for the first company as of December 31, 1897, detailing assets (VAGYON) and liabilities (TEHER).

II. Életbiztosítási üzlet.

KIADÁSOK.

Harminczötödik évi zár számla 1897. január 1-től, december 31-ig.

BEVÉTELEK.

Main financial table for the second company, showing income (KIADÁSOK) and expenses (BEVÉTELEK) for 1897. It includes sub-sections for fire insurance (Tűzbiztosítás) and life insurance (Életbiztosítás).

VAGYON.

Mérleg számla 1897. december 31-én.

TEHER.

Balance sheet table for the second company as of December 31, 1897, detailing assets (VAGYON) and liabilities (TEHER).

Kaczvinsky János

Báró Harkányi Frigyes,

Jenney Lajos,

Az igazgatóság:

Ornody Vilmos,

báró Schossberger Zeigmund,

Szende Károly

a központi könyvezés főnöke

gróf Zichy Mándor.

A fenti számlákat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben s az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőnek találván

Gróf Batthyány Géza,

Giczey Samu,

Najós József,

Jekelfalussy Lajos,

László Zeigmund.